AKTUALNO VPRAŠANJE

Nekatere strokovne šole na Gorenjskem glede finančnih sredstev, ki so jim potrebna za redno vzdrževanje, bolj ali manj životarijo. Da tak način »finansiranja« teh šol slabo vpliva na njihovo delo, menda ni treba še posebej omenjati. V takem položaju so v kranjskem okraju nekatere čevljarske šole, nadalje Metalurška industrijska šola in Mojstrska šola na Jesenicah in tako dalje.

Težave so namreč v tem, da Okrajni ljudski odbor v Kranju iz svojih pičlih proračunskih sredstev ni mogel in tudi ne more teh šol vzdrževati. Na drugi strani pa je že ves čas, odkar vplačujejo gospodarske organizacije svoj delež v zvezni sklad za kadre, obstojalo vprašanje, da bi se te šole pravzaprav morale vzdrževati iz tega sklada.

Sedaj je ta zvezni sklad decentraliziran. Tudi na kranjski okraj odpade deloma precej sredstev.

Predlog Okrajnega ljudskega odbora je, da se ta sredstva uporabijo za vzdrževanje omenjenih šol, katerih obstoj je spričo sedanjega položaja resno ogrožen.

Vendar to še ni nič gotovega. Izvršni svet LRS bo bržkone še ta teden — tako trdijo na OLO — rešil predlog Okrajnega ljudskega odbora, zlasti še, ker so v drugih okrajih težnje, da sredstva iz sklada za kadre uporabijo predvsem za investicije in nabavo ustrezne opreme za šole. Kakšna bo rešitev, še ni znan, vendar so na OLO mnenja, da v kranjskem okraju drugače ne bo mogoče ukrepati kot predlagajo.

I. A.

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. — ŠT. 33 — CENA DIN 10.— Kranj, 26. aprila 1957

NA GORENJSKEM PREMALO TRŽNIH INSPEKTORJEV

Tržni inspektorji naj bi se v prvi vrsti pečali z inšpekcijsko službo

Tržna inspekcija na Gorenjskem je v lanskem letu brez dvoma dosegla določene uspehe, ki so bili razvidni zlasti iz številnejših, pa tudi vsebinsko kakovostnejših pregledov gospodarskih organizacij v kranjskem okraju. Jasno pa je, da tržno inšpekcijo kljub uspehom tare še vrsta pomanjkljivosti pri njenem delu.

Eden izmed problemov, ki pravzaprav najbolj ovirajo uspešno inspekcijsko službo, je prav pomanjkanje inspektorskega kadra.

Z ustanovitvijo komun so bila pri okrajnem in občinskih ljudskih odborih sistemizirana delovna mesta za okrajne oziroma občinske tržne inšpektorje. Toda v mnogih občinah delovna mesta tržnih inšpektorjev, kjub prizadevanjem, še do danes niso zasedena. Od skupno 16 sistemiziranih delovnih mest za tržne inspektorje v kranjskem okraju je dejansko zasedenih samo 9 delovnih mest. — Spričo tega obstoja že od vsega začetka dokaj težaven problem, kje in kako preskrbeti občinskim ljudskim odborom sposobne tržne inspektorje.

Jasno je, da je zavoljo tega delo tržne inspekcije trpelo. Zaradi pomanjkanja kadra ni bilo mogoče v zadostni meri nadzorovati tržišča in tudi posameznih gospodarskih organizacij. — Dosedanja praksa pa je pokazala, da je v tistih krajih oziroma občinah, kjer ni tržne inspekcije, tudi manj odkritih nepravilnosti.

V lanskem letu so se tržni inspektorji v posameznih občinah in seveda tudi okrajna tržna inšpekcija lotevali predvsem tistih nalog, ki so bile v programu republiške in okrajne tržne inspekcije. Tako so v prvem polletju lani pregledovali predvsem komercialno poslovanje gospodarskih organizacij v trgovini, gostinstvu in obrti, nadalje so pregledovali in ugotavljali blagovni promet in cene, medtem ko so se v drugem polletju lotili kontrole odkupa kmetijskih proizvodov, analizirali so poslovanje zadružnih organizacij, delno pa tudi gostinstva in obrtništva.

Slabost tržne inspekcije pa se dostikrat kaže predvsem v tem, ker se je tržna inspekcija omejevala le na nekatera področja oziroma gospodarske panoge. — Tako je bila posvečena precejšnja skrb trgovini in gostinstvu, medtem ko so precej manj obravnavali obrtništvo, čeprav bi bilo treba prav tej gospodarski panogi posvetiti precej več pozornosti.

V lanskem letu je tržna inspekcija ugotovila, hkrati pa tudi preprečila gospodarsko škodo v višini 92 milijonov 105.186 dinarjev. To je vsekakor precejšnja vsota, zlasti če upoštevamo, da imajo tržne inšpektorje le občine Bled (enega), Jesenice in Kranj (dva), Radovljica, Škofja Loka in Tržič (enega), medtem ko inspekcijsko službo v preostalih občinah opravljajo inspektorji sosednjih občinskih inspektoratov. Inspektorji so opravili lani 2180 delovnih dni in pregledali 1463 obratov in organizacij.

Vsekakor s sedanjim delom okrajne inspekcije zlasti glede pregledovanja čim večjega števila gospodarskih organizacij in podjetij ne moremo biti zadovoljni. Je pa še drug problem, ki v precejšnji meri hromi delo inspekcijske službe.

Zaradi maloštevilnega kadra pri posameznih občinah uporabljajo posamezne tržne inspektorje tudi za druga dela, ki nimajo nobene zveze z inspekcijsko službo. Kakor je to morda deloma razumljivo, saj v nekaterih občinah primanjkuje tudi osnovnega kadra, je to bolj škodljivo kot koristno. Občinski ljudski odbori se te nepravilne prakse še ne morejo otresti. Zaradi takega stanja pa je neredek pojav, da inspektorji odpovedujejo službo. Mimo tega, da ponekod ne morejo opravljati svojega poglavitnega dela, je delen vzrok tudi v plačnem sistemu. Kljub temu, da je njih delo precej odgovorno in zahteva tudi čim boljšo strokovno usposobljenost, pa so tržni inspektorji pri občinskih ljudskih odborih sorazmeroma slabo plačani. To je čutiti v nekaterih primerih, ko nekatera podjetja in gospodarske organizacije snubijo posamezne tržne inspektorje in jim nudijo neprimerno večje dohodke, zlasti zdaj, po reviziji tarifnih pravilnikov.

Za uspešnejše delo tržne inspekcije pa je zaključek na dlani: če bomo hoteli poostriti nadzorstvo nad vsakdanjim dogajanjem na tržišču, pa tudi pri poslovanju gospodarskih organizacij samem, bo treba tržno inspekcijo, kakorkoli že, okrepiti.

I. A.

OBVESTILO NAROČNIKOM IN BRALCEM

Zaradi preobremenjenosti tiskarne je morala ta številka „Glasu Gorenjske" iziti samo na šestih straneh, zato pa bo bolj bogata ponedeljkova — prvomajska — številka, ki bo izšla na šestnajstih straneh in bo likovno pestro opremljena. Naslednja številka bo potem izšla v ponedeljek, 6. maja.

Uredništvo „Glasu Gorenjske"

GRUPNI DELAVSKI SVETI SE LE POČASI UVELJAVLJAJO

Trenutno se še bolje obnesejo obratni delavski sveti

V jeseniški železarni je sistem delavskega samoupravljanja — predvsem po svojih oblikah, pa tudi vsebini — dokaj razvit. V podjetju obstojajo mimo osrednjega delavskega sveta še trije obratni (jeklarna, šamotarna in Javornik III) in osem grupnih delavskih svetov.

Zakaj so šli v Železarni na Jesenicah na tako obliko samoupravnih organov kot so grupni delavski sveti?

V podjetju — kot je železarna — s tolikim številom zaposlenih delavcev in tolikimi obrati, namreč po njihovem mnenju, ne bi kazalo drobiti samoupravnih organov po obratih, ker bi jih bilo preveč, samo en delavski svet (v tem primeru osrednji) pa prav gotovo ne bi bil kos vsem številnim nalogam in problemom, ki se vsak dan porajajo v podjetju. Obstojala pa bi še druga nevarnost, namreč da bi osrednji delavski svet spričo obilice tekočih nalog, zašel v suhoparno praktecistično delo.

Ta oblika samoupravljanja — grupni delavski sveti — sicer še nima določene zakonske podlage, se pravi, da grupni delavski sveti še nimajo določenih pristojnosti, na podlagi katerih bi se lahko neposredneje in ekonomsko uveljavili. Zato menijo v Železarni nekateri člani samoupravnih organov, da se trenutno bolje obnesejo obratni delavski sveti. Toda samo trenutno. Čutiti pa je že sedaj, da se bodo grupni delavski sveti v precej večji meri uveljavili, ko bodo zadeve z njimi urejene.

Grupni delavski sveti nimajo upravnih odborov, pač pa sekretariate, katerih predsedniki so tudi člani osrednjega delavskega sveta. O gradivu za seje osrednjega delavskega sveta običajno dodobra razpravljajo vsi grupni in obratni delavski sveti, prav tako pa poročajo člani osrednjega delavskega sveta o sklepih tega vrhovnega samoupravnega organa v podjetju, na sestankih grupnih delavskih svetov.

Toda prav pri tem — tako trdijo nekateri — je čutiti neko praznino oziroma pomanjkljivost.

V čem je stvar?

JUTRI BO 16 LET, ODKAR JE BIL V VILI JOSIPA VIDMARJA, POD ROŽNIKOM V LJUBLJANI, USTANOVNI SESTANEK OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE. USTANOVLJENA NA POBUDO PARTIJE, JE OF POSTALA VSELJUDSKO GIBANJE ZA OSVOBODITEV SLOV. NARODA. SVETLE TRADICIJE OF NADALJUJEMO ZDAJ V SZDL.

ODNOSI MED GRUPNIMI IN OSREDNJIM DELAVSKIM SVETOM

Obstoja namreč mnenje, da je taka povezava med grupnimi in osrednjim delavskim svetom (da zgolj predsednik grupnega poroča o sklepih osrednjega delavskega sveta) pomanjkljiva. Zato razmišljajo, da bi bilo treba ustanoviti pri osrednjem delavskem važno — v katerem naj bi bili pretežno imenoval, ni za sedaj še prav nič važno — v katerm naj bi bili pretežno zastopani člani komisij osrednjega delavskega sveta. Člani tega »telesa« naj bi potem skrbeli — razume se, da je to tudi dolžnost vseh tistih članov grupnih delavskih svetov, ki so hkrati člani osrednjega delavskega sveta — za tesno povezavo med grupnimi in osrednjim delavskim svetom. To zavoljo tega, ker so člani komisij pri osrednjem delavskem svetu bolj temeljito seznanjeni s posameznimi problemi, ki jih pred sejami delavskega sveta obravnavajo, kot pa ostali člani.

Ta predlog je seveda šele v začetni razpravi in bi bilo težko za sedaj že reči, ali je umesten ali ne. Kaže ga se preizkusiti. Imel bi prav gotovo določene prednosti, ker bi bili na ta način člani grupnih delavskih svetov, denimo, bolje seznanjeni z delom osrednjega delavskega sveta.

Nastane pa pri tem še drug problem: kako sedaj vključiti v delo samoupravnih organov (grupnih delavskih svetov) tudi upravno administrativno poslovanje grup?

V nekaterih grupah Železarne so delavski sveti že dosegli, da daje ekonomsko proizvodna poročila na sestankih grupnih delavskih svetov — grupni šef. To je brez dvoma koristno in prav, saj se lahko na ta način grupni delavski sveti podrobneje seznanjajo s proizvodnimi problemi posamezne grupe, hkrati pa pridobivajo tudi na ugledu in pomembnosti. To prakso so sedaj v Železarni že uveljavili in s tem dosegli pomemben napredek.

Drugo vprašanje pa je materialna podlaga in ekonomski odnosi posameznih grup in organov samoupravljanja v Železarni, o katerem pa prihodnjič.

I. A.

ŠE VEČ MLADINE V ZVEZO KOMUNISTOV

Ob sprejemu 27 mladih delavcev in delavk v Zvezo komunistov je bila pred dnevi v Kamniku prisrčna slovesnost. Slavnosti se je udeležil širši aktiv političnih voditeljev, član CK ZKS tov. Tomo Brejc pa je zbranim pripovedoval o svojih izkušnjah v dolgotrajnem partijskem delu ter o delu in nalogah komunistov. Sekretar Občinskega komiteja Avguštin Lah je navzočim obrazložil vlogo mladine v delavskem gibanju in revoluciji. Poudaril je, da bo v letošnjem letu sprejetih v ZK še več mladincev.

Z.

naš razgovor

„NE POZABITE OBISKATI ALPSKI LETALSKI CENTER"

Alpski letalski center v Lescah se iz dneva v dan razvija v vse bolj priljubljeno turistično postojanko, hkrati pa tudi važno gospodarsko središče. Povprašali smo Jureta Štirna, odgovornega za komercialno službo pri ALC. o letošnjih načrtih letalskega centra in gospodarski dejavnosti.

»Že leta 1955 je bil Alpski letalski center povezan med sezono s stalno linijo z Beogradom. Lani je odpadla še ta linija, ker letališče ni ustrezalo. Zato smo morali prestaviti daljnovod in podaljšati pisto. Tako bomo imeli letos stalno zračno linijo z Beogradom, ustavljala pa se bodo tudi letala, ki bodo vezala Dubrovnik z Dunajem.«

»Kolikokrat tedensko bodo pristajala letala?«

»Letalo proti Zagrebu in Beogradu bo odletelo iz Lesc ob torkih, četrtkih in nedeljah zjutraj, v Lesce pa bo prišlo ob ponedeljkih, sredah in sobotah popoldne. Iz Dubrovnika pa bo letalo pristajalo v Lescah v ponedeljkih in petkih, kjer bo imelo pred odhodom na Dunaj skoro enourni postanek. Iz Dunaja se bo potem vračalo ob torkih in sobotah popoldne.«

»Ali inozemski in domači gostje pozdravljajo novo progo?«

»Tisti inozemski gostje, ki so bili lani samo mimogrede na letališču in se peljali z aerotaksijem nad Gorenjsko, so bili zelo navdušeni. Alpski letalski center so po teh obiskih vključili tudi v mednarodni turistični prospekt. Nekateri so se še posebno laskavo izrazili — naj se nihče, ki obišče Gorenjsko, ne pozabi peljati z aerotaksijem in obiskati letališče. Inozemci se zelo zanimajo tudi za priložnostne lete. Prizadevali si bomo, da ustrežemo njihovim željam. Domačinom bodo nove letalske linije omogočile predvsem hitro potovanje.

Po vsem tem zato pričakujejo, da bo voženj z aerotaksijem letos več kot prejšnja leta, razen tega pa bi letos radi uresničili tudi načrt, da bi se Alpski letalski center ukvarjal tudi z reklamno službo in fotosnemanjem iz zraka.

»Fotosnemanje iz zraka je ogromnega pomena za geološka raziskavanja, za pospeševanje kmetijstva in smotrno izkoriščanje gozdnega gospodarstva. Razen tega bo olajšalo delo pri gradnji komunikacij, stanovanjskih naselij itd., skratka pričakujemo, da bo ta služba mnogo koristila pri razvoju gospodarstva in turizma Gorenjske,« je med drugim dejal tovariš Štirn.

Lj.

TE DNI PO SVETU

× Po vsej Jordaniji se je v sredo začela splošna stavka, ki jo je organiziralo nekaj političnih strank. Hkrati so se po vsej deželi začele tudi demonstracije.

V razgovoru z ameriškimi novinarji je jordanski kralj Husein izjavil, da bo razglasil obsedno stanje, če bo treba. Ko je govoril o incidentih v armadi, je rekel, da so se nekatere jordanske politične stranke, ki delujejo s strankami v drugih deželah, skušale vriniti v armado, kar so jim oficirji in vojaki preprečili. — Razen tega se je izvedelo, da je zunanji minister Nabulsi na zahtevo svoje stranke ponudil vladi ostavko.

× Prvi podpredsednik sovjetske vlade *Mikojan*, ki se mudi na obisku v Avstriji, se je v sredo prvič sestal s predsednikom avstrijske vlade kanclerjem Raabom. Govorila sta o gospodarskih in političnih vprašanjih, ki zanimajo obe deželi.

× V socialnem komiteju Ekonomsko-socialnega sveta Organizacije Združenih narodov v New Yorku so predvčerajšnjim sprejeli jugoslovansko resolucijo o sredstvih za informacije v nerazvitih deželah. Za resolucijo se je izreklo 16 dežel, medtem ko sta se Kanada in Velika Britanija vzdržali glasovanja, ker sta izrazili dvom glede koristnosti nadaljnjega obravnavanja tega vprašanja.

× Moskovska „Pravda" je objavila v sredo intervju svojega dopisnika s predsednikom egiptovske vlade *Gamalom Abdelom Naserjem*. Intervju je bil posvečen drugi obletnici bandunške konference.

Naser je posebej opozoril na soglasni sporazum udeležencev bandunške konference, da bodo uveljavili skupno politiko in rekel, da so bile posledice tega sklepa zelo važne. Pojavila se je skupina dežel, vnetih za vzvišena načela, med katere sodijo osnovne človeške pravice, spoštovanje Ustanovne listine Organizacije Združenih narodov ter vera v pravico vseh narodov do neodvisnosti in samoodločbe. Na teh načelih sloni prepričanje, da je moč mir doseči samo z medsebojnim razumevanjem in odkrito željo po miroljubni koeksistenci, ne pa po poti vojaških zvez, združevanja ali oporišč, ker vse to pomeni veliko nevarnost za mir. Naser je rekel, da so sadovi bandunške konference neposredno povezani z dejstvom, da se je OZN lahko otresla vpliva velesil, odkar je postala azijsko-afriška skupina potencialna sila, katere načela in gledišča so uveljavili Združeni narodi.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠT. 475, 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Ž-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI

IGRA Z OGNJEM V SUHI SLAMI

Mednarodne afere so vedno hvaležna snov za svetovni tisk. Nekatere nepojasnjene strani sueške zadeve, ki jih čas počasi spravlja na beli dan, so tembolj zanimive, ker spor še ni rešen, niti nismo še tako daleč od tistih dni, ko so grmeli topovi ob ustju sueškega prekopa. Lahko pričakujemo, da bodo odkritja v prihodnosti osvetlila še marsikatero senčno stran sueške zadeve.

Tako tudi objava pisem, ki sta jih izmenjala sovjetski predsednik vlade Bulganin in predsednik britanske vlade Eden tik pred napadom na Egipt, osvetljuje kot žaromet nekatere doslej skrite stvari za kulisami mednarodne diplomacije.

V teh pismih opozarja Bulganin britanskega ministrskega predsednika Edena na nevarnosti, ki bi lahko nastale, če bi Velika Britanija in Francija napadli Egipt in ogrozili mir na Bližnjem vzhodu. Bulganinovo pismo pravi, da SZ ne more stati ob strani v tem vprašanju. Eden odgovarja sovjetskemu predsedniku vlade, da je cilj britanske vlade iskanje mirne rešitve spora. Vojaški ukrepi Velike Britanije in Francije so le previdnostni in povsem upravičeni glede na »egiptovsko vedenje«. To je v kratkem vsebina treh Bulganinovih in dveh Edenovih pisem. Podobna pisma je Bulganin naslovil tudi na francoskega premiera Molleta.

Sovjetska vlada je že pred dobrim tednom dni dala vedeti, da bo objavila ta pisma, minuli ponedeljek pa je uradni predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva to tudi javno povedal. To so sklenili v Moskvi storiti zato, ker so, kot je dejal sovjetski predstavnik, nekateri zahodni funkcionarji in tisk popačili stališče SZ do sueške krize in anglo-francoskega napada na Egipt. V Londonu pa so po tem sporočilu pohiteli in še pred Moskvo objavili vsebino pisem. Čeprav se je britanski vladi tako zelo mudilo z objavo pisem, to ni bilo zato, ker so bili v Londonu željni prikazati svoje stališče (ki je vse prej kot hvalevredno), pač pa so to storili zgolj zato, da bi zmanjšali propagandni učinek sovjetske poteze.

Preteklo je sicer že več ko pol leta od tedaj, ko so bila ta pisma odposlana na londonski ali moskovski naslov, vendar je še tudi zdaj zanimivo in poučno ozreti se nanje. Bulganinova svarila kažejo, da so se glavni činitelji v svetovni politiki zavedali resnosti položaja in nevarnosti vojnega požara ob sueškem prekopu. S tem v zvezi bi bilo zanimivo zvedeti za vsebino pisem, ki sta jih tedaj izmenjala tudi Eden in ameriški predsednik Eisenhower. V washingtonskih krogih omenjajo namreč možnost, da bi objavili tudi ta pisma. Baje je v njih Eisenhower resno opozoril Edena, da bi morebitni napad na Egipt povzročil nepopravljivo škodo za zahodno zvezo.

Objavljena pisma med Moskvo in Londonom pa pričajo, kako PREDRZEN in LAHKOMISELN je bil anglo-francoski korak, saj sta obe zahodnoevropski velesili kljub jasnim opozorilom prižgali vrvico na eksplozivnem področju Bližnjega vzhoda in spravili mir na rob prepada. Odgovornost Edenove in Molletove vlade je v tem primeru še težja. Pameten gospodar pa nikoli ne pije vode nad kolesom. Posledice tega pustolovskega početja so danes že znane; poraz dveh velikih evropskih velesil proti mali državi pa še bolj kaže, kako nesmiselno in nevzdržno je vsako netenje vojnega požara v današnjih razmerah.

Da je taka igra na ozki brvi miru in mednarodne varnosti zelo tvegana in nevarna, so prav gotovo vedeli tudi v Londonu in Parizu. Vendar so se odločili za pustolovsko akcijo kljub jasnim opozorilom tako glavnega ZAVEZNIKA kot glavnega NASPROTNIKA. Zakaj? Odgovor je lahko različen: zaradi osebne užaljenosti francoskih in angleških voditeljev spričo Naserjeve neuklonljivosti, zaradi slabe ocene položaja egiptovske vlade, stališča ZDA in svetovnega javnega mnenja, zaradi neupoštevanja končnih posledic napada? Morda. Še verjetneje pa je, da so v Londonu in v Parizu računali, da se Moskva ne bo upala spustiti v nov SVETOVNI spopad. Menili so, da je strah pred velikansko rušilno močjo atomskega in jedrskega orožja močnejši od želje po vojnem obračunavanju in da ta strah brani obema blokoma, da bi se spoprijela. To je delno tudi res; toda v senci tega strahu igrati se z orožjem in poskušati z omejenimi spopadi, »lokalnimi vojnami« reševati nekatere mednarodne spore, je podobno, kot igrati se z vžigalicami na seniku. Objavljena pisma pričajo, da je žal še vedno najti razgrete glave, ki spravljajo na kocko mednarodno varnost in svetovni mir. Čeprav pisma niso več nova, je ta nauk svež in perečе tudi v današnjih dneh.

MARTIN TOMAŽIČ

kratko, vendar zanimivo

BLEJCI BODO POSKRBELI ZA LEPŠO PODOBO MESTA

V drugi polovici aprila prebivalci blejskih naselij in okoliških vasi množično sodelujejo pri čiščenju in olepševanju mesta, mestnih parkov, pri urejanju nasadov, poti in cest. Posebne komisije SZDL ugotavljajo, kaj bodo napravili s prostovoljnim delom in kaj morajo urediti lastniki zgradb in vrtov sami. Za najbolj lične ureditve bodo razdelili tudi nagrade. Planinsko društvo bo do 1. maja obnovilo vse kažipote na bližnje izletne točke. — Člani Avto-moto društva bodo obnovili cestno-prometne znake, šolska mladina bo čistila pobočje blejskega gradu. Prebivalci z Mlinega imajo na skrbi čiščenje potoka Jezernice, Želečani in Zagoričani pa bodo uredili dohodne steze na Stražo. Vsa ta dela bodo končali do 1. maja.

-jb

NESREČA KOLESARJA

Dne 22. aprila ob 16.10 uri se je peljal po Reginčevi ulici v Kranju Anton Šmajd iz Predoselj in se s kolesom na ostrem ovinku prevrnil. Dobil je lažje telesne poškodbe po rokah in glavi in poškodoval tudi kolo. — Nesrečo je zakrivil sam.

NAMIZNOTENIŠKI KLUB TRIGLAV ZA DAN MLADOSTI

V počastitev Dneva mladosti bo priredil tudi namiznoteniški klub Triglav — Kranj celo vrsto prireditev. Za pionirke in pionirje-novince, ki bi radi začeli igrati namizni tenis, bo 20. maja odprl pionirsko namiznoteniško šolo. Za vse one, ki že nekaj znajo, pa pripravlja tri pionirske turnirje: 26. aprila, 10. in 14. maja, vsakokrat ob 18. uri v avli II. gimnazije. Udeležijo se ga lahko vsi pionirji, rojeni v letih od 1942 do 1948, ki še niso včlanjeni v namiznoteniškem klubu. Najboljši tekmovalci bodo nagrajeni. Za vse igralce namiznega tenisa v Kranju pa se bo v soboto, 27. aprila začelo XII. prvenstvo Kranja za posameznike in dvojice.

RS

VINJEN VOZNIK PODRL KOLESARJA

Voznik osebnega avtomobila S-5122 Jože Šoba iz Kranja je dne 23. aprila ob 19.10. uri s prednjim desnim blatnikom zbil kolesarja pred »Delikatesо« v Kranju in mu poškodoval zadnji del kolesa. Kolesar je peljal na kolesu 9 let starega otroka. Telesnih poškodb nista dobila. Voznik je bil vinjen.

PEŠEC ZAKRIVIL NESREČO

Motorist Josip Ranschach — avstrijski državljan, se je 22. aprila vračal v Avstrijo. Ob 0.20. uri je v vasi Vikoko trčil v pešca. Motorist je bil laže poškodovan in so ga prepeljali v Zdravstveni dom Kranj. Poškodovan je bil verjetno tudi pešec, a komisija zaradi vinjenosti poškodb ni mogla točno ugotoviti. Škode na motorju je za približno 4000 dinarjev.

OPOZORILO VSEM GOSPODARSKIM PODJETJEM

Založili smo obrazce

za analitično oceno delovnih mest v gosp. organizacijah

in sicer obrazec 01 in 02 (Uradni list FLRJ št. 5/57).

Ker bodo te obrazce potrebovala vsa gospodarska podjetja, pohitite z naročilom najkasneje do 15. maja 1957.

Časopisno - založniško podjetje »Gorenjski tisk« Kranj

naša kronika

PROSLAVA 1. MAJA V KAMNIKU

Na proslavi 1. maja bodo v Kamniku sodelovala vsa kamniška kulturna društva. Na večer pred praznikom bodo po bližnjih vrhovih zagoreli kresovi, mesto pa bodo osvetljevale rakete. Naslednje jutro bo kamniška godba zaigrala budnico v mestu, na Duplici in v Stranjah. Dopoldne se bodo vsa društva udeležila otvoritve obnovljene partizanske bolnišnice pri Radomljah.

Z.

1. MAJ V RATEČAH

Tudi v Ratečah se pripravljajo na praznovanje 1. maja. Orkester bo pod vodstvom Franca Sajbica izvedel koncert, hkrati pa pripravljajo tudi nekaj odrskih nastopov kulturno-prosvetnega društva. Občinski Svet Svobod in prosvetnih društev si bo prizadeval, da bo čelo v društvu obnovil in ustregel vaščanom, ki si želijo več kulturnega razvedrila.

S.

ZLET SVOBOD JESENIŠKE OBČINE NA KORENSKEM SEDLU

Občinski Svet Svobod in prosvetnih društev na Jesenicah pripravlja 2. junija zlet Svobod na Korensko sedlo. Ustanovljen je že poseben odbor, da bo organizacija čim popolnejša. Na zletu bodo nastopile godbe, pevski zbori in folklorne skupine posameznih društev. Računajo na številno udeležbo iz vseh krajev jeseniške občine.

S.

NOVI GASILSKI DOM V ŠENČURJU BO KMALU ODPRT

Že 1954. leta so se šenčurski gasilci odločili za gradnjo novega doma. Gradbeni odbor je takoj pričel s pripravami. Občina Šenčur je društvu podarila parcelo sredi vasi. Vaščani so darovali 65 kub. metrov lesa in 130.000 dinarjev gotovine, v blagajni društva pa je bilo vsega skupaj le 40.000 dinarjev. — Les, zidno opeko in gramoz so kmetje s člani društva prostovoljno prepeljali na gradbišče. V jeseni 1955 so zabetonirali temelje. Naslednje leto so nadaljevali z gradnjo. ObLO Kranj je prispeval 500 tisoč dinarjev. Občinska gasilska zveza Kranj pa 200.000 dinarjev in množične organizacije Šenčur 16 tisoč dinarjev. S tem denarjem so dokončali delo. Vrednost doma je ocenjena na 3 milijone dinarjev. Vaščani in člani so napravili nad 3000 udarniških ur. Slovesna otvoritev bo v mesecu juniju letos.

U. J.

NA BLEDU JE POTREBNA MLEČNA RESTAVRACIJA

O potrebi mlečne restavracije so na Bledu razpravljali zadnje čase že na mnogih sestankih in tudi predstavniki občinskega ljudskega odbora so pozdravili to zamisel. Posebno v sezoni, ko obiskujejo Bled številne skupine šolskih otrok in drugih izletnikov, te zelo pogrešajo mlečno gostišče. Ko bodo prostori v »Blegašu« izpraznjeni in izdelani obnovitveni načrti (upajmo, da bo to kmalu), bo tudi zahteva Blejčanov po mlečni restavraciji lahko uresničena.

J. B.

DELAVCI TOVARNE »PLANIKA« BODO LETOVALI V PORTOROŽU

Za letošnjo poletno sezono so počitniški dom »Planika« v Portorožu lepo preuredili in na novo opremili, da bodo delavci kranjske tovarne obutve preživeli v njem svoj dopust čim bolj udobno. 1. maja bo odšla tja na okrevanje skupina bolnikov. Dom bo odprt do konca septembra in v tem času se bo lahko izmenjalo v njem 820 ljudi. Vsakdo si bo lahko privoščil povprečno 10 dni počitka ob morju. Cena dnevne oskrbe se letos ne bo dvignila in bo še vedno 250 dinarjev za osebo.

KAJ SODIMO O...

IZBIRI IN CENAH POLETNE OBUTVE

Zadnje čase so trgovine s čevlji zelo dobro obiskane. Na trgu pa še ni vseh modelov poletne obutve, zato kupci sprašujejo, kakšna bo izbira in kakšne bodo cene lahkih pomladanskih in poletnih čevljev. Za mnenje smo vprašali kar v komercialnih oddelkih dveh največjih tovarn obutve na Gorenjskem in prejeli naslednje odgovore:

Tovarna »Planika« Kranj: »Zaradi ugodnega vremena se je sezona za prodajo letnih čevljev pričela mnogo prej kot v preteklih letih. Poskrbeli smo za precejšnjo izbiro na trgu. Potrošniki si želijo lahkih in elastičnih čevljev in te njihove želje smo tudi upoštevali. Poskušali smo vskladiti obliko naših čevljev z zahtevami zadnje mode. Večina poletnih modelov je že v trgovinah. Tudi njihove barve so zelo pestre. Zalogo na trgu bomo še vseskozi dopolnjevali. Cene, ki so že itak zmerne, bodo ostale na sedanji ravni, in če se bo le dalo, jih bomo skušali še znižati.«

Tovarna »Peko« Tržič: »Poletno obutev smo začeli pošiljati našim poslovalnicam na Gorenjskem 1. aprila, a le v manjših količinah. Večje količine jim bomo dobavili v mesecu maju. Najprej smo morali oskrbeti južne kraje naše države, kjer je mnogo topleje kot pri nas, zdaj pa pride na vrsto še Slovenija. Tudi tu je pomlad letos izredno zgodnja. Potrošniki bodo imeli v naših trgovinah dovolj izbire. Čevlji so izdelani v dvanajstih modnih barvah. Tudi otroški čevlji so že v prodaji. V začetku februarja letos smo ustanovili zanje poseben mehaniziran oddelek, v katerem izdelamo vsak dan 520 parov otroških čevljev. Otroško obutev delamo tudi v delavnici za vajence. Čeprav nam ti čevlji ne prinašajo dobička, skušamo ustreči željam potrošnikov. Cene poletnim modelom bodo v glavnem ostale nespremenjene, le izrazito modno usnje se bo za spoznanje podražilo.«

Prodajalka v kranjski trgovini: »Sezona je tu. Pomladne in poletne obutve gre veliko v prodajo. Kupci sprašujejo predvsem po lahkih in cenenih čevljih. Tudi letos bomo imeli več modernih oblik čevljev, ki so jih lani nekatere stranke zelo pogrešale. Ljudje se vedno bolj navdušujejo za barvno pestrost obutve.«

-cy

KAKO POVEČATI POTROŠNJO MLEKA

Odkup mleka na Gorenjskem je iz leta v leto večji. Statistika kaže, da so mlekarne na Gorenjskem odkupile v letu 1954 skupno 5,572.158 litrov mleka, leta 1956 pa 7,365.333 litrov mleka, kar za 23 % več kot leta 1955. Zadružna mlekarna v Čirčah pri Kranju je lani odkupila 4,188.660 litrov, povprečni dnevni odkup je znašal 10.118 litrov, v mesecih, ko je mleka največ, pa je presegal tudi 16.000 litrov mleka. Mlekarne mleko predelujejo v najrazličnejše mlečne izdelke. Samo mlekarna v Čirčah je predelala lani 44 % odkupljenega mleka v mlečne izdelke ali 94,5 % več kot leta 1955.

Medtem ko se odkup mleka iz leta v leto povečuje, pa so zmogljivosti mlekarskih obratov ostale enake kot pred vojno. Brž ko mlekarne predelujejo večje količine mleka, gre to na račun slabše kvalitete mlečnih izdelkov. Stroji v mlekarni so zelo iztrošeni, razen tega zmogljivosti že davno ne zadoščajo.

Marsikje se zadružniki in živinorejci sprašujejo, ali bodo mogli še naprej oddajati vse svoje mleko v mlekarne, ali pa jim bo mleko ostajalo doma. O tem so razpravljali tudi zadružniki na svojih občnih zborih, prav tako na skupščini Okrajne zadružne zveze, toda do dejanskih rešitev ni prišel še nihče. Prav bi bilo, da bi o tem spregovorili vsi naši kmetje, ki so zainteresirani pri prodaji mleka, prav tako pa tudi vsi potrošniki. Povprečna potrošnja mleka na enega člana je pri nas komaj 2 dcl dnevno, to je manj kakor znaša povprečje zaužitih alkoholnih pijač. Prav gotovo se nad to številko lahko zamislimo, predvsem še, kadar govorimo o zdravju naših ljudi, o delovni zmogljivosti itd.

Večina tovarn je že uvedla v vsaki izmeni topel obrok, ponekod dobivajo delavci čaj ali druga jedila, v obratih, kjer so slabši delovni pogoji, pa dobivajo tudi mleko. Ali ne bi lahko prav v vseh obratih dobivali delavci za malico ravno mleko, ki je najcenejše? Mlekarne bi dobavljale mleko za vsako izmeno posebej in delavci bi ga prav gotovo z veseljem uživali, ker bi bilo sveže in sorazmerno poceni. Prav bi bilo, da bi o tem razmislili delavski sveti in upravni odbori tovarn in podjetij, prav tako pa tudi uslužbenci. Če bi uprave podjetij dodale tudi nekaj svojih sredstev, bi delavci lahko dobili kvalitetno in ceneno malico, kar bi se dobro obrestovalo pri zdravju, zmanjšanju zdravstvenih uslug in povečanju proizvodnosti dela.

Tudi šolski sveti naj bi poskrbeli, da bi dobivali otroci med odmorom mleko. Ljudski odbori pa naj bi skrbeli za ustanavljanje mlečnih restavracij. Pokazalo se je že, da je n. pr. mlečna restavracija v Kranju nepogrešljiva, da je marsikaterega že odvrnila od tega, da bi posedal po gostilnah. V Kranju bo nujno misliti, na to, da bi odprli še eno mlečno restavracijo, prav tako pa tudi druga industrijska in turistična središča ne bi smela ostati brez mlečnih restavracij.

Mlekarski obrati naj bi za redno preskrbo s svežim mlekom uvedli v tovarnah sprejemanje in izdajanje mleka v dveh izmenah, tako da bi to mleko lahko kakovostno predelali, ohladili in pasterilizirali.

Načinov, kako čim bolje preskrbeti prebivalstvo s svežim mlekom, je še več, zato bi bilo prav, da bi o tem spregovorili tudi drugi delovni ljudje, dali koristne predloge in pobude.

Miha Košnik

Odmevi naših člankov

NEHIGIENSKA VODA V POTOKU LIPNICA

V beležki »Kje je sanitarna inšpekcija«, ki je bila objavljena 12. aprila v »Glasu Gorenjske«, je tovariš P. J. vpraševal, kako to, da sanitarna inšpekcija dopušča dotok gnojnice v potok Lipnico v Kamni gorici. Okrajni sanitarni lahko samo opozori na podobne pomanjkljivosti.

Sanitarnemu inšpektoratu kakor tudi Okrajnemu higienskemu zavodu je dobro znano, da potok Lipnica, ki ga prebivalci Kamne gorice uporabljajo za pitno vodo, napajanje živine, pranje ipd., niti bakteriološko niti kemično ne ustreza higienskim predpisom. Tudi če ne bi bilo ribogojnice nad vasjo in če bi bile vse greznice in gnojišča sanitarna, ne bi bilo v potoku, ki je hudourniškega značaja, primerne vode za uživanje. Ta problem bi bil lahko predmet dolge razprave. Nanj so bili opozorjeni vsi pristojni forumi, ker o tem ne odloča sanitarni inšpektorat niti OHZ, ampak ta lahko opozori na podobne pomanjkljivosti.

Hkrati smo v zvezi s tem prejeli tudi naslednje sporočilo dr. Antona Slivnika, šefa občinskega sanitarnega inšpektorata v Radovljici:

»Na Vaš dopis Vam sporočamo, da smo že pred dvemi leti pri Okrajni higienski postaji odredili vse potrebno za odpravo higienskih pomanjkljivosti v Kamni gorici, in sicer: regulacijo potoka, napeljavo vodovoda in preložitev ceste, ki gre skozi Kamno gorico, izven naselja.

Na našo intervencijo so očistili potok in napravili načrte za napeljavo vodovoda v Kamno gorico in na Dobravo. Ustanovila se je vodna skupnost, ki je nabrala 6 milijonov din za novi vodovod. Ostalega še ni bilo mogoče opraviti zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. Glede ribnika pa bomo storili potrebne ukrepe.

Voda potoka je površinska in za uživanje uporabna le v prekuhanem stanju. Ker ljudje mečejo vso nesnago v potok, se to tudi v bodoče ne bo izboljšalo. Edina rešitev je napeljava novega vodovoda, za kar se vodovodna skupnost in občina zelo zavzemata.

V vaši številki od 28. I. 1957 ste priobčili na prvi strani dopis: »Od kod te razlike«. Na to bo odgovorila komisija, ki je bila imenovana že pred tem člankom in zadevo proučuje. Glede zobne ambulante bi pripomnil, da čim več se naredi, tem več stane (Tržič 2.045.000, Radovljica 4.917.000 din). Če se nič ne dela, pa stroški odpadejo. Glede števila ambulantnih pregledov pa pripominjam, da je pri številu za Radovljico vštet tudi Bled ter se to število nanaša na sedem praktičnih zdravnikov in tri specialiste t. j. 10 zdravnikov in številka 107.000 pregledov ni visoka.«

OHZ

SODOBNI PORTRET

BODIMO RAJE VEČNO MLADI

Jože Škrnicelj je bil najprej mlad. Mlad, tako kakor smo pač vsi najprej mladi. Nekateri so dlje časa mladostni, nekateri manj. Nekateri celo sploh nočejo priznati, da so postali starejši. Skrivajo svoja leta, tajijo...

Sicer pa — neki pregovor pravi: človek je tako star, kolikor se starega počuti.

Takim in podobnim ljudem kot je Jože Škrnicelj, prav nič ne moremo zameriti.

Resnici na ljubo, Jože Škrnicelj ni več tako mlad. Tega sicer mnogi ne vedo. Med najbolj poučenimi o njegovih letih je pač njegova žena, no, in pa jaz kot nekak Jožetov hišni prijatelj.

Jože je torej tako star, oziroma ni več tako mlad, da na pokojnino ne bi mislil...

—o—

Njegova življenjska pot ni bila postlana z rožicami. Toda tudi trnju se je znal marsikdaj ogniti. Kljub vsem težavam, ki jih je doživljal, pa mu njegov sedanji družbeni položaj marsikdo zavida, kajti...

... da, kajti Jože Škrnicelj, je sedaj vodilni uslužbenec ne tako velikega, pa tudi ne tako majhnega industrijskega podjetja.

Med delavci je priljubljen. Vsi ga imajo radi in spoštujejo ga. Nič ne lažem, prav vsi, od delavcev do uslužbencev.

Jože je pokazal vrsto organizacijskih in drugih spretnosti v vodenju podjetja, pa tudi v zasebnem življenju. Gnal se je za podjetje in tako rekoč iz nič polagoma uredil tovarno, ki danes s svojimi izdelki na tržišču že nekaj pomeni.

Toda zadnje čase so člani kolektiva tovarne pa tudi občinski možje ugotavljali, da z Jožetom nekaj ni prav. Postajal je čedalje bolj zamišljen, na raznih občinskih konferencah ni toliko diskutiral kot je bila to sicer njegova navada, skratka, bil je brez večje delovne vneme. Vse mu je šlo na živce, vse mu je bilo zoprno in odveč.

V podjetju so govorili, pa tudi na občini so bili podobnega mnenja.

»To so živci! Bo že bolje! Jože bo že prebolel to trenutno krizo! In končno — vsakdo ima pač svoje probleme...«

Kazalo je, da Jožeta razumejo.

—o—

Vsa zadeva bi imela navsezadnje povsem resen pečat, če se ne bi to pripetilo prav 1. aprila. Kdo bi komurkoli kaj verjel na ta

dan. Še tako resen in prišteven človek se takrat rad pošali.

1. april... Jože Škrnicelj je prišel v pisarno kot običajno ob osmih. Zaradi pomembnosti dogodka, ki je »visel v zraku«, ni niti prelistal časopisov, kar je bil to sicer njegov vsakodnevni jutranji običaj.

Z resnim glasom je poklical tajnico. Ta je ljubko priskakljala v sobo, z beležnico in močno ošiljenim svinčnikom v roki.

»Želite, tovariš Škrnicelj?« je z zvonkim glasom dejala.

»Prosim vas, tovarišica, pišite v stenogram:

Podpisani Jože Škrnicelj, vodilni uslužbenec, dajem odpoved na svoje delovno mesto. Razlogi: sem zgolj tri leta pred upokojitvijo (prosim tega ni treba obešati na veliki zvon!). Ker pa je pokojnina odvisna od višine plače v zadnjih treh letih službovanja pred upokojitvijo, sem sklenil zaposliti se pri sorodnem industrijskem podjetju, ki nudi...

Da! — Sedaj prejemam 29.000 dinarjev plače, pri podjetju, kamor odhajam, pa mi nudijo 32.000...

Menim, da so razlogi za odpoved dovolj tehtni.

Prosim vas, da upoštevate še tole: naslovite odpoved na delavski svet, v vednost pa pošljite še Občinskemu ljudskemu odboru.

Tako! Končala sva! — Hvala lepa, tovarišica!«

—o—

O tej odpovedi je razpravljal delavski svet tovarne in kaj so hoteli. Sprejeli so jo! Razpravljali so tudi na občini o odpovedi Jožeta Škrnicelja. In sprejeli so jo z razumevanjem.

Tam v zadnji vrsti, kjer se po navadi na občinskih sejah gnete največ odbornikov, je nekdo prosil za besedo. Rekel je:

»Predlagam, tovariši, da sprejmemo sledeči sklep. Vsi ljudje morajo ostati mladi. Tako ne bo treba nikoli skrbeti za take stvari — kot so pokojnine...«

Odbornikove besede so brupno pozdravili. Toda samo nekaj je še vedno uganka: nihče ne ve, kje je moč dobiti tak življenjski napitek, ki bo dejansko omogočil, da se bo v naših žilah pretakala večno mlada kri...

IVAN ABRAM

KAMEN SPOTIKE

ČUDNE STRELSKE VAJE

Pot ob Savi iz Kranja proti Struževemu je v nočnih urah bolj šibko razsvetljena — pa se je našel nekdo, ki mu je še ta svetloba odveč. Ker se je neznani strelec izživljal z razbijanjem cestnih svetilk, pa se naj zdaj pešci z nosovi zaletavajo v brzojavne drogove, s katerih štrlijo v obsavsko meglo žalostni ostanki luči... Kako smo včasih nekulturni — vsaj nekateri izmed nas!

šport

DVOTIRNOST?

Na nedavnem sestanku Zveze za šport v Kranju so tudi razpravljali o odnosih med obč. Svetom za telesno vzgojo in Športno zvezo, ker ta dva organa večkrat razpravljata ene in iste stvari, razen tega pa Svet za telesno vzgojo mnogokrat spreminja sklepe Zveze za šport. Zato so govorili o tem, ali naj obstojata pri občinskem ljudskem odboru dva takšna organa, ki obravnavata športno dejavnost ali naj to prevzame le Svet za telesno vzgojo? O tem bodo razpravljali še na rednem letnem občnem zboru Športne zveze. Govorili so tudi o propagandnem delu športnih organizacij. Med drugim so razpravljali tudi o tem, da se o nekaterih koristnih športnih organizacijah premalo piše. Sklenjeno je bilo, da se vsem športnim organizacijam posveti večjo pozornost.

ŠKOFJELOŠKI STRELCI ZA 1. MAJ

Preteklo nedeljo dopoldan je bilo v Škofji Loki meddružinsko strelsko tekmovanje v počastitev delavskega praznika 1. maja med strelci iz Škofje Loke, Gorenje vasi, Žabnice, Železnikov, Trebije in Žirov. Tekmovali so z zračnimi puškami od 150 možnih krogov v stoječem položaju. Borba za prva mesta med ekipami, kakor tudi posamezniki, je bila huda. V ostri konkurenci so zmagali prva ekipa strelcev iz Škofje Loke, ki je dosegla 636 krogov, druga ekipa Škofje Loke 616, Gorenja vas 541, nato slede Žiri, Žabnica, Železniki in Trebija. Od posameznikov je bil najboljši Jože Čuš iz Škofje Loke, ki je dosegel 133 krogov pred Radom Stefanovičem, s 130 krogi.

Čr.

SPORED PRVENSTVENIH TEKEM GNP — KRANJ

VII. kolo I. skupina

5. V. 1957 v Tržiču — Tržič B : Bled ob 15. uri, služb. Zaletelj.
V Lescah — Prešeren : Naklo ob 15.30. uri, služb. Letat.
Na Jesenicah — Jesenice : Bohinj ob 15.20. uri, služb. Kocjan.
V Stražišču — Mladost B : Triglav B ob 10. uri, služb. določi klub.

VII. kolo — Mladinci

5. V. 1957 na Jesenicah — Jesenice : Prešeren ob 14. uri, služb. Kocjan.
V Stražišču — Mladost : Triglav ob 9. uri, služb. določi klub.
V Škofji Loki — Ločan : Svoboda ob 9. uri, služb. Bavdaž.

VII. kolo — Pionirji — skupina Kranj

5. V. 1957 v Stražišču — Mladost : Tržič ob 9. uri, služb. določi klub.
V Kranju — Triglav A : Triglav B, predtekma k republ., služb. Okoren.
V Naklem — Naklo : Duplje ob 14. uri, služb. Valent.

V. kolo — Pionirji — skupina Jesenice

5. V. 1957 na Bledu — Bled : Jesenice ob 10. uri, služb. Kuraš.
V Lescah — Prešeren : Bohinj ob 11.15 uri, služb. Vovk.

NOGOMET NA DUPLICI
»KAMNIK« — PORAŽEN

Preteklo nedeljo je bila prvenstvena nogometna tekma NPL med NK Kamnikom in Svobodo Duplica na igrišču na Duplici.

Domače moštvo je brez težav premagalo slabšega nasprotnika z rezultatom 4:2. Rezultat tekme ne ustreza poteku igre, ker so bili domačini ves čas pred golom Kamnika.

Sodnik Skalar je sodil energično in objektivno, ter ni dopustil grobe igre. Zaradi nedisciplinranosti je sodnik izključil Potokarja, kapetana kamniškega moštva. Najboljši igralec na igrišču je bil mladi vratar Kamnika.

FM

KAMNIŠKI NOGOMETAŠI NIMAJO SREČE

Kamniški nogometaši, prvaki jeseniškega dela tekmovanja v kamniškem okrožju, nimajo sreče v spomladanskem tekmovanju. Z Domžalami so izgubili tekmo 2:1, s Taborom z Ihana so igrali 1:1, zdaj pa so izgubili z Duplico 4:2, potem ko so vodili že 2:0. Tako so s treh tekem izvlekli samo eno točko in zdrknili na lestvici daleč nazaj.

POLEG NAŠIH TUDI ITALIJANI IN AVSTRIJCI

Zadnje letošnje smučarske prireditve na Zelenici se bodo udeležili tudi italijanski in avstrijski smučarji. Z ozirom na to bo veleslalom na Zelenici kvalitetna prireditev. Poleg tega pa moramo povedati, da so se na veleslalom pošteno pripravili tudi Tržičani, ki nikakor ne bodo igrali podrejene vloge. Največ izgledov ima Štefe, ki je res v izvrstni formi.

V PRVI TEKMI TRIGLAV PORAŽEN

Za začetek republiškega prvenstva so kranjski košarkarji odpotovali v Maribor na tekmo z Branikom. Tekma se je končala z zmago domačinov 44:37 (23:20).

STARC PETI, TURK ENAJSTI

Na republiškem prvenstvu za posameznike v Ljubljani so imeli kranjski kegljači precej slab dan, saj se je med prvo desetorico uvrstil le en tekmovalec — Rajko Starc. Presenetil pa je mladinec Turk, ki se s svojimi rezultati vse bolj prebija k vrhu slovenskega kegljanja.

JESENICE TRETJI ČLAN ZVEZNE LIGE

Ker so imeli Tekstilac, Triglav in Jesenice po končanem kvalifikacijskem tekmovanju za vstop v zvezno ligo na Jesenicah enako število točk, so morali odigrati med seboj še majhen turnir. Triglav pa se tega ni udeležil in zato je tretjega člana zvezne lige dalo srečanje Tekstilac : Jesenice. Jeseničani so zmagali s 5:0. Tudi tokrat se je najbolj izkazal njihov najuspešnejši igralec na turnirju Stana.

gorenjski obveščevalec

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Pojiska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Od privatnikov malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. Cena malih oglasov je: Preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20 odstotkov popusta.

TELEFONSKA ŠTEV. NAROČNIŠKEGA ODDELKA JE: 190.

Prodam njivo primerno tudi kot zazidljivo parcelo v Zg. Tenetišah (na Vršiču). Prijave pošljite na naslov: Neža Kalan, Jelendol 10, Tržič.

BMW 750 ccm Type R 12 izredno ugodno prodam. Prijave pošljite na naslov: Neža Kalan, Jelendol 10, Tržič.

Trgovsko podjetje **»Kurivo«**, Kranj, telefon 192 obvešča cenjene potrošnike, da **razprodaja fižolovke in palice** za paradižnike po znižanih cenah — komad po 7 in 5 din. Poslužite se ugodnosti.

Mizo za točenje piva **(šank) prodam.** — Kokrica 24.

Prodam stavbno parcelo v Podnartu. Na njej je že vodovod, elektrika in pesek. **Prodam tudi čebelnjak** ali zamenjam za deske. Poizve se v Podnartu 36.

Biljard, dobro ohranjen, **zelo** poceni prodam. — Sejmišče 1, Kranj.

Kmetijska zadruga Voklo bo 28. aprila 1957 **prodajala** na javni dražbi razne stroje in orodje. Dražba bo ob 9. uri. Prednost imajo drž. in zadružna podjetja.

Prodam otroško železno postejo. — Maistrov trg 13/I. nadstropje.

Prodam dobro ohranjeno **moško kolo in mecesnova vhodna vrata.** — Sp. Bela 10, Preddvor.

Poceni **prodam** zazidljiv **štedilnik** — desni, na dve plošči, bakren kotel, emajlirane ploščice. Ogled možen v vsakem času. — Gorenja Sava 29.

Prodam motorno kolo BSA 500 ccm. — Mavčiče 27.

Prodam 1000 kg repe. — Naklo 44.

Prodam vzidljiv štedilnik z 2,5 litrskim barkrenim kotlom, 2 pečnjakoma in češkimi ploščicami. Postavi se lahko desno ali levo. — Primskovo 19, Kranj.

Prodam novo kolo in novo kredenco ali zamenjam za šivalni stroj. Razliko doplačam. — Naslov v oglasnem oddelku.

Mizarskega pomočnika in vajenca sprejmem. — Pungeršek Jakob, mizar, Stražišče 77, Kranj.

Zamenjam enosobno stanovanje na Kokrici za enako v Kranju, na Primskovem, Klancu, Kalvariji ali Hujah. Ponudbe oddati na oglasni oddelek.

Nudim stanovanje in hrano tovarišici za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskih urah ali po dogovoru.

Na stanovanje **sprejmem sostanovalca.** — J. Sosič, Primskovo 52.

Preklicujem št. bloka 031105, ki je izdan v Komisijski trgovini Kranj dne 18. 7. 1956.

Izgubila sem očala od ObLO Kranj do Prešernovega gledališča. Najditelja prosim naj jih proti nagradi vrne na ogl. oddelek.

Iščemo za takojšen nastop **nameščenca(ko) za** delovno mesto kalkulanta. Plača po tarifnem pravilniku. Trgovsko podjetje OZZ Kranj.

OBJAVE

Uprava za dohodke Občinskega ljudskega odbora Kranj obvešča vse davčne zavezance - obrtnike, da se bodo vršile javne seje davčne komisije za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1956 ter za pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1957 po naslednjem dnevnem redu:

29. aprila: od 8. do 10. ure: brivsko frizerska stroka; od 10. do 12. ure: gradbena stroka (cementni izdelki, pečarji, pleskarji, steklarji, zidarji, krovci).

30. aprila: od 8. do 12. ure: kovinska stroka (elektroinstalaterji, kleparji, ključavničarji, kovači, mehaniki, zlatarji, žično pletiljstvo, livarji, urarji, monterji, izdelovalci okovja).

3. maja: od 8. do 12. ure: tekstilna stroka (dežnikarji, krojači, šivilje, pletilje, tekstilna galanterija, tkalci, modistinje).

4. maja od 8. do 12. ure: lesna stroka (kolarji, mizarji, tesarji, lesostrugarji, parketarji, pletarji, sodarji).

6. maja: od 8. do 12. ure: usnjarska stroka (čevljarji, copatarji, krznarji, tapetniki, sedlarji, torbarji, izdelovalci vložkov za čevlje).

7. maja: od 8. do 10. ure: živilska stroka (peki, slaščičarji, sodavičarji, kisarna, menze); od 10. do 12. ure: prevozniki (avtoprevozniki, prevozniki s konji).

8. maja: od 8. do 10. ure: gostilne; od 10. do 12. ure: svobodni poklici (zdravniki, zobozdravniki, dentisti, odvetniki, duhovniki).

9. maja: od 8. do 12. ure: vse ostale obrtne stroke (fotografi, žimoprejci, keramiki, ščetarji, metlarji, žagarji in mlinarji, mlinski kamnoseki, vrvarji, avtoličarji, kemična stroka, prodaja ur, knjigovezi, poliviniliska galanterija, dimnikarji, vrtnarji, izdelovalci igrač, čistilci čevljev, razni).

Davčni zavezanci ali njihovi zastopniki, ki imajo pravilno pooblastilo, lahko dajejo pred davčno komisijo dodatna pojasnila, dokaze ali ugovore k odmernemu predlogu.

OBVESTILO

Oddelek za gradnje in komunalne zadeve ObLO Kranj obvešča prebivalce in gradbene interesente, da je ponovno na vpogled idejni zazidalni načrt za kompleks severno do Vodovodnega stolpa na Zavodu za stanovanjsko in komunalno gradnjo od 27. 3. do 11. 5. 1957 med 7. in 14. uro.

Državljani lahko stavijo svoje pripombe na jugozapadni in južni del območja.

Obč. ljud. odbor — Kranj

OBVESTILO

Obveščamo, da se vrši vsakoletno obvezno cepljenje dojenčkov in predšolskih otrok občine Kranj proti kozam, davici in tetanusu po naslednjem razporedu:

V otroškem dispanzerju v Kranju, Poljska pot:

I. cepljenje: 7. maja od 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klanc, Struževo, Zlato polje — 8. maja od 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Čirče, Gorenja Sava, Gorenje — 14. maja od 8. do 10.ure: zamudniki vseh terenov.

II. cepljenje 4. junija od 8. do 11. ure: teren center, Rupa; od 14. do 16. ure: Klanc, Struževo, Zlato polje — 5. junija od 8. do 13. ure: Primskovo, Huje, Planina, Čirče, Gorenja Sava, Gorenje — 11. junija od 8. do 10. ure: zamudniki z vseh terenov.

V otroški ambulanti Stražišče:

I. cepljenje 9. maja od 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;

II. cepljenje 6. junija od 9. do 12. ure: Kalvarija, Šmarjetna gora, Labore, Orehek, Drulovka, Zg. Bitnje in Stražišče;

V osnovni šoli Jezersko:

I. cepljenje 7. maja ob 14. uri: Zg. Jezersko in Sp. Jezersko;

II. cepljenje 4. jun. ob 14. uri: Zg. Jezersko in Sp. Jezersko;

V ambulanti Kamnolom Kokra, Fužine:

I. cepljenje 7. maja ob 15. uri: Zg. Kokra (del);

II. cepljenje 4. jun. ob 15. uri: Zg. Kokra (del);

V ambulanti Kamnolom Kokra

I. cepljenje 7. maja ob 16. uri: Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);

II. cepljenje 4. jun. ob 16. uri: Sp. Kokra, Zg. Kokra (del);

V osnovi šoli Šenčur:

I. cepljenje 7. maja ob 9. uri: Šenčur, Srednja vas;

II. cepljenje: 4. jun. ob 9. uri: Šenčur, Srednja vas;

V osnovni šoli Voklo:

I. cepljenje 7. maja ob 11. uri: Voklo, Voglje, Prebačevo, vas Hrastje;

II. cepljenje 4. jun. ob 11. uri: Voklo, Voglje, Prebačevo, vas Hrastje;

V osnovni šoli Trboje:

I. cepljenje 7. maja ob 12. uri: Trboje, Žerjavka;

II. cepljenje 4. jun. ob 12. uri: Trboje, Žerjavka;

V ambulanti Preddvor:

I. cepljenje 8. maja ob 15. uri: Preddvor, Tupaliče, Bela, Bašelj, Hrib, Nova vas, Moše, Potoče, Breg;

II. cepljenje 5. jun. ob 15. uri: Preddvor, Tupaliče, Bela, Bašelj, Hrib, Nova vas, Moše, Potoče, Breg;

V otroškem vrtcu Golnik:

I. cepljenje 9. maja ob 15. uri: Golnik, Novake;

II. cepljenje 6. jun. ob 15. uri: Golnik, Novake;

V osnovni šoli Goriče:

I. cepljenje 9. maja ob 16. uri: Goriče, Zalog, Srednja vas, Letence, Kamnjek;

II. cepljenje 6. jun. ob 16. uri: Goriče, Zalog, Srednja vas, Letence, Kamnjek;

V osnovni šoli Trstenik:

I. cepljenje 9. maja ob 17. uri: Trstenik, Tenetiše, Pangeršica, Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Žablje;

II. cepljenje 6. jun. ob 17. uri: Trstenik, Tenetiše, Pangeršica, Babni vrt, Povlje, Čadovlje, Žablje;

V Zadružnem domu Visoko:

I. cepljenje 10. maja ob 9. uri: Visoko, Milje, Luže;

II. cepljenje 7. jun. ob 9. uri: Visoko, Milje, Luže;

V osnovni šoli Predosije:

I. cepljenje 10. maja ob 10. uri: Predoslje, Suha, Orehovlje, Britof, Brdo;

II. cepljenje 7. jun. ob 10. uri: Predoslje, Suha, Orehovlje, Britof, Brdo;

V Zadružnem domu Kokrica:

I. cepljenje 10. maja ob 12. uri: Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bobovk, Srakovlje, Ilovka;

II. cepljenje 7. jun. ob 12. uri: Kokrica, Mlaka, Tatinec, Bobovk, Srakovlje, Ilovka;

V osnovni šoli Podbrezje:

I. cepljenje 10. maja ob 14. uri: Podbrezje, Bistrica, Gobovci;

II. cepljenje 7. jun. ob 14. uri: Podbrezje, Bistrica, Gobovci;

V osnovni šoli Duplje:

I. cepljenje 10. maja ob 15. uri: Zg. Duplje, Sp. Duplje, Žeje, Zadraga;

II. cepljenje 7. jun. ob 15. uri: Zg. Duplje, Sp. Duplje, Žeje, Zadraga,

V osnovni šoli Naklo:

I. cepljenje 10. maja ob 17. uri: Naklo, Malo Naklo, Cegelnica, Okroglo, Strahinj, Polica, Pivka;

II. cepljenje 7. jun. ob 17. uri: Naklo, Malo Naklo, Cegelnica, Okroglo, Strahinj, Polica, Pivka;

V osnovni šoli Podblica:

I. cepljenje 10. maja ob 15. uri: Podblica, Jamnik, Nemilje, Njivica;

II. cepljenje 7. jun. ob 15. uri: Podblica, Jamnik, Nemilje, Njivica;

V osnovni šoli Besnica:

I. cepljenje 10. maja ob 16. uri: Zg. Besnica, Sp. Besnica, Rakovica;

II. cepljenje 10. jun. ob 15. uri: Zg. Besnica, Sp. Besnica, Rakovica;

V osnovni šoli Mavčiče:

I. cepljenje 13. maja ob 15. uri: Mavčiče, Podreča, Praše, Jama, Meja;

II. cepljenje 16. jun. ob 15. uri: Mavčiče, Podreča, Praše, Jama, Meja;

V gostilni na Bregu:

I. cepljenje 13. maja ob 16. uri: Breg;

II. cepljenje 10. jun. ob 16. uri: Breg;

V osnovni šoli Olševek:

I. cepljenje 13. maja ob 14. uri: Olševek, Hotemaže;

II. cepljenje 10. jun. ob 14. uri: Olševek, Hotemaže;

V osnovni šoli Pševo:

I. cepljenje 14. maja ob 15. uri: Pševo, Javornik, Čepulje, Zabukovje;

II. cepljenje 11. jun. ob 15. uri: Pševo, Javornik, Čepulje, Zabukovje;

V osnovni šoli Žabnica:

I. cepljenje 15. maja ob 15. uri: Žabnica, Sr. Bitnje, Sp. Bitnje, Šutna, Sv. Duh, Pevno, Crngrob, Forne, Križna gora, Planica;

II. cepljenje 12. jun. ob 15. uri: Žabnica, Sr. Bitnje, Sp. Bitnje, Šutna, Sv. Duh, Pevno, Crngrob, Forne, Križna gora, Planica.

Starše opozarjamo, da za bolne otroke pravočasno preskrbe zdravniška potrdila in jih predlože na cepišču, sicer se bo izostanek štel kot neopravičen! — Starši, ki ne bodo pripeljali svojih otrok k cepljenju, so kazensko odgovorni po določilih Splošnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni (Uradni list FLRJ, št. 37/48) in po čl. 199 Kazenskega zakonika (Ur. list FLRJ, št. 13/51).

Starši, ki vsled kateregakoli vzroka ne bi dobili poziva za cepljenje, a otroci niso bili cepljeni, naj kljub temu prinesejo otroke k cepljenju ob navedenem času.

V dneh cepljenja v otroškem dispanzerju Kranj ne bo ordinacije oz. posvetovalnice.

Zdravstveni dom Kranj.

gorenjske bodice

● Stavim, da še niste pozabili tistega mojega pisanja o dupljanskih fuzbalistih, pa o bolniškem dopustu, ki ga je človek deležen, kadar z njimi nabija žogo. Glejte — tako sem napisal, zdaj pa ugotavljam, da sem mahnil v prazno. — Pred nekaj dnevi sem jo primahal v Duplje. Mejdun, če bi vedel, da mi bo trda predla, bi si gotovo premislil in bi rajši odšvedral kam drugam. Takole je bilo: nenadoma so me obstopili dupljanski mulci in mi začeli s količki groziti, češ da sem zvrnil krivdo za tisto zlomljeno ključnico in zlomljeno nogo na Dupljance, čeprav so bili teh poškodb (zlomljena noga) krivi fuzbalisti iz Naklega. Pa še to si mi rekli, če ne bom koj popravil svoje zmote, me bodo tako prekleto namahali, da me bodo po kosih znosili na britof.

● Ondan me je zaneslo v Selško dolino. Ko sem švedral po cesti, sem se vdajal vsem mogočim in nemogočim mislim, da naposled sam nisem vedel, kdaj sem prišel v Selca. Takrat mi je prišlo na misel, da ne bi bilo napak, če bi obiskal poslovalnico Kmetijske zadruge. Rečeno — storjeno! Pritisnil sem na kljuko in vstopil. Takrat pa, mrzlo me je spreletelo po hrbtu... Tik pred nosom sem zagledal lepo debelo vrv, ki je visela izpod stropa. Mejdun, tako mi je bilo pri srcu, kot bi stal pod gavgami. Poškilil sem levo, poškilil na desno, povsod same vrvi, le krvnika ni bilo nikjer. No, pa sem se koj zavedel, da ne stojim na morišču, temveč v poslovalnici Kmetijske zadruge v Selcah. Tistim, ki furajo to zadrugo, bi pa le predlagal, da bi tiste vrvi potegnili malo više pod strop, da bi v bodoče ne povzročali po nepotrebnem panike.

● Ta dan sem pribrenčal tudi v Železnike. Ko sem si dodobra gledal razvaline hiš — žalostne spomine iz okupacije, ki jih gledam že vrsto let, in ki niso v poseben okras Železnikom, mi je obtičalo oko na strugi potoka, ki teče skozi naselje. Pri priči sem pozabil na ves svet okoli sebe. Toliko zanimivosti, kot sem jih videl to pot, ne pomnim. V tem potoku utegneš najti čudovite stvari, skratka pravo etnografsko zbirko, da o manjvrednih predmetih ne govorim. No, ker ste že tako firbčni, vam bom naštel nekaj teh predmetov: cunje, škatlje od konserv, črepinje, lonci (tudi kahle), kosi pločevine, stari škarpi itd. — Začuden sem vprašal domačina, kako da niso mogli najti v vsej okolici ustreznejšega smetišča. Pa mi je možakar povedal, da ima potok kot smetišče prav tradicionalne zasluge za Železnike. Kar pomni, so nosili Železničani semkaj vso odpadno ropotijo, in tega bo nemara že petdeset let.

»Vrabca, petdeset let?« sem začudeno zazijal. »No, potlej se pa še ni nabralo preveč te ropotije.«

»Ja veste, če ne bi imeli tako dobrega pomagača kot ga imamo, bi se nemara že zdavnaj zadušili v tej svinjariji. Takole je — kadar naraste potok, tako spuca strugo, da tudi cunjice več ne najdete. Res da je malce sitno, kadar nas v poletnih mesecih pesti suša... vendar se z jesenskim deževjem obrne na bolje.«

Menim, da si tudi jaz ne bom razbijal preveč glave s tem smetiščem, če je tukajšnjim prebivalcem kar po godu.

● No, zdaj pa še skok proti severu. Ko sem pretekli teden krivoritil okrog Kranjske gore, mi je zmanjkalo cigaret. Ker sem na moč strasten kadilec, sem se pognal proti gostinskemu podjetju »Slavec«. — »Tobaka ni, cigaret ni,« so me uslužno potroštali. Kot obseden sem se pognal proti »Razorju«, pa sem tudi tukaj naletel na enak odgovor, češ da nimajo cigaret. In kaj sem storil? Premetal in preluftal sem vse žepe, pa postrgal ves tobačni prah z drobtinami vred in si zvil cigareto. Pri prvih dimih sem se zamislil v tisto parolo, s katero se tako radi kranljajo naša gostinska podjetja: Vse za razvoj turizma!

● Kranjčani, če vas privede pot mimo trg. podjetja »Kokra« na Titovem trgu, tedaj si oglejte svetlobno reklamo na pročelju te hiše. Prav strahotna slika se vam bo nudila, kajti med črke se je zapletla kača. Morda se je obesila — vrag si ga vedi! Nekateri pravijo, da to ni kača, temveč izolacijska cev električne napeljave. Naj bo tako ali drugače — če bi bila tista firma moja, bi jo že zdavnaj popravil!

● Zadnjič mi je nekdo rekel: »Ti, kaj meniš, kakšno bo vreme za 1. maj? Če bo lepo, imam v načrtu čeden izlet.«

Jaz sem mu pa kar takole svetoval: »Če bo vremenska napoved »Glasu Gorenjske« kričala, da bo za 1. maj deževalo, tedaj bo gvišno lepo vreme!«

Vas pozdravlja vaš

Bodičar!

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ

26. in 27. aprila, premiera ameriškega barvnega cinemascop filma »MED NEBOM IN ZEMLJO«, ob 17.30 in 20. uri.

28. aprila, ob 9.30 in 14. uri ameriški film »TARZANOVA JEZA«, ob 15.30, 18. in 20.30 uri amer. barvni cinemascop film »MED NEBOM IN ZEMLJO«.

LETNI KINO »PARTIZAN«

27. aprila, ameriški barvni film »NA DALJNEM SEVERU«.

28. aprila, premiera ameriškega barvnega filma »VESELO IZKRCEVANJE«.

KINO »SVOBODA« STRAŽIŠČE

27. in 28. aprila, ameriški film »TARZANOVA JEZA«. V soboto ob. 18. uri ter v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri.

KINO NAKLO

27. aprila, ameriški barvni film »VESELO IZKRCEVANJE« ob 20. uri.

28. aprila, ameriški barvni film »NA DALJNEM SEVERU«, ob 17. in 19. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

26. aprila, ameriški barvni film »DOLINA OSVETE«, ob 18. in 20. uri.

27. in 28. aprila, amer. barv. film »BORBA V VSEMIRJU«. — V soboto ob 18. in 20. uri. — V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri — dopoldan ob 10. uri matineja mladinskega filma.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

26. aprila, amer. film »BOSONOGA KONTESA« ob 18. in 20. uri.

27. in 28. aprila, ameriški film »DOLINA OSVETE«. V soboto ob 18. in 20. uri. V nedeljo ob 16., 18. in 20. uri — dopoldan ob 10.30 uri matineja mladinskega filma.

KINO ŽIROVNICA

27. aprila, ameriški film »BOSONOGA KONTESA.

28. aprila, slovenski film »DOLINA MIRU«.

KINO DOVJE MOJSTRANA

27. in 28. apr., češki film »VEST«

KINO RADOVLJICA

26. aprila, ital. film »KRUH, LJUBEZEN IN LJUBOSUMNOST«, ob 20. uri.

27. in 28. aprila, ameriški barvni film »BOJ ZA LASTNINO«, v gl. vlogah John Dereck, Joah Evans. V soboto ob 20. uri. V nedeljo ob 15.30, 17.30 in 20. uri.

KINO BLED

26. do 28. aprila, ameriški glasbeni film »BELI JORGOVAN«.

KINO LJUBNO

27. in 28. aprila, ameriški barvni film »KARNEVAL V TEKSASU«. V soboto ob 19.30 ter v nedeljo ob 16. in 18. uri.

KINO »SORA« ŠKOFJA LOKA

26. do 28. aprila, jugoslovanski film »EŠALON DR. M.«

KINO »KRVAVC« CERKLJE

27. in 28. aprila, ameriški film NEUMNE SANJE«. V soboto ob 20. uri ter v nedeljo ob 16. in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota 27. aprila ob 20. uri — izven - gostovanje na Visokem - William Inge: »AVTOBUSNA POSTAJA«.

Nedelja 28. aprila ob 16. in 20. uri — izven - gostovanje v Gorenji vasi - William Inge: »AVTOBUSNA POSTAJA«.

GLEDALIŠČE KUD »TONE ŠIFRER« - ŠK. LOKA

V nedeljo 28. aprila ob 17. uri Schubert-Berté opereta »PRI TREH MLADENKAH« — zaključna predstava za gimnazijo in za podeželje.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

V soboto in nedeljo 27. in 28. aprila ob 20. uri A. Marodič »OPERACIJA ALTMARK« — premiera. Režija in scena Bojan Čebulj.

TRŽNI PREGLED

V KAMNIKU

Sobotni tržni dan je bil v Kamniku slabše obiskan kot po navadi. Ker so se kamniške trgovine založile z dalmatinsko solato — v dveh dneh so jo prodali nad 3000 kg — ni bilo na trgu nobenega zanimanja za radič, motovilec in berivko. Špinače je bilo dovolj po 100 din kilogram, za jajca pa so prodajalke zahtevale 15 in 16 din. Jabolk je bilo malo, cena pa je bila od 40 do 50 din kg. Orehe so merili po 70 din liter. Cene ostalim živilom so bile nespremenjene.

V KRANJU

V ponedeljek na živilskem trgu niso bile zasedene vse stojnice. Jabolka, ki so jih prodajale okoliške kmetice, so bila po 50 dinarjev, vendar že slabše kakovosti. Jajca so bila po 16 dinarjev in še teh ni bilo veliko. Za radič in špinačo med kupci ni več zanimanja, ker je v trgovinah dovolj solate v glavicah, pa tudi berivko so lahko dobili na trgu po 20 din merico. Gospoidnje so pokupile precej sadik kolerabic in solate, ki so bile naprodaj v zavitkih po 15 dinarjev. Cene ostalim živilom se niso spremenile.

V ŠKOFJI LOKI

V sredo, 24. aprila so bile cene živilom na loških stojnicah naslednje: por 7 do 10 din komad, merica špinače in regrata po 20 din, merica radiča in motovilca pa 25 din. Črna redkev je bila 5 do 7 din komad, korenje 5 do 10 din komad, peteršilj 10 din zavitek, čebula 100 din kg, česenj 10 do 12 din glavica, jajca 15 din komad, surovo maslo 110 din zavitek (cca 0,25 kg), smetana 150 din liter, sirček 12 din komad, zabolka 45 din kg, fižol suhi 60 din liter in čebulček 200 din liter.

§§ S SODIŠČA

VINJENOST IN NEPREVIDNOST SE MAŠČUJE

J. J. iz Starega dvora pri Šk. Loki je bil zaposlen kot šofer v Kranju. Dne 21. decembra lani je vozil tovorni avto po cesti Rudno—Bohinjska Bistrica. V času vožnje je bil nekoliko vinjen, v bližini vasi Rudno pa je vozil še s preveliko brzino, neprevidno in nepazljivo. S prednjim desnim kolesom je vozil pod cesto nekako 8 metrov, tako mu je zadnji del avtomobila zaneslo pod cesto, ga obrnilo pravokotno na cesto, pri vožnji nazaj pa je zdrknil po strmini v potok Češnjica. Obdolženec je dejanje priznal, krivde pa ne. Zanikal je predvsem, da je bil vinjen, vendar mu je bila krivda v celoti dokazana. Ker je bil že predkaznovan, ga je sodišče obsodilo na 10 dni zapora.

S.

PRIZADEVANJA SO RODILA USPEHE

O DEJAVNOSTI SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV NA OBMOČJU JESENIŠKE OBČINE V MINULI SEZONI

Tisti prosvetni aktivisti, ki so zavestno stopili na pot prosvetljevanja množic in širjenja delavske kulture, ne odnehajo zlepa, čeprav jih tu in tam moti niz navidez nepremagljivih ovir. Ti se srečujejo na letnih konferencah prosvetnih društev, na sejah Sveta za prosveto, sejah društev in sploh povsod tam, kjer je mogoče kaj storiti za dviganje kulturne in prosvetne ravni delovnega človeka.

Obračun prosvetne dejavnosti v jeseniški občini je za preteklo sezono podal na nedeljski letni konferenci Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice predsednik tov. France Žvan. Iz poročila je razvidno, da so dosegla nekatera prosvetna društva jeseniške občine velike uspehe. Število poslušalcev raznih predavanj so dvignili za nekaj sto. Dokazano je, da se ljudje radi udeležujejo kvalitetnih predavanj, in če je potrebno, plačajo zanje tudi ukovino. Ker so pristopila društva k izobraževalnemu delu z dobro organiziranimi pripravami, se je v minuli sezoni vzdrževalo skoraj vse izobraževalno delo s prispevkom, ki ga plačujejo tečajniki in poslušalci. Ljudska univerza na Jesenicah je n. pr. organizirala ciklus predavanj pod naslovom »Vse za vse«, ki obravnavajo snov iz najrazličnejših področij od medicine, preko vzgoje do jedrske energije. 12 predavanj je poslušalo preko 1800 poslušalcev. Ciklus vzgojnih predavanj pod naslovom »Šola za starše« je imel že 8 predavanj, ki jih je poslušalo 1475 poslušalcev. Pa tudi v Kranjski gori, na Javorniku in drugod, dosegajo letos s posebnimi predavanji večje uspehe. Predvsem lepi uspehi so bili doseženi tudi v jezikovnih in strokovnih tečajih.

V Kranjski gori imajo začetni in nadaljevalni tečaj nemščine in angleščine, na Jesenicah delujejo 3 letniki angleščine, 2 letnika nemščine, poseben tečaj za predavatelje angleščine, tečaj strojepisja in tečaj stenografije. Če upoštevamo, da skrbi za vzgojo otrok v jeseniški občini nad 100 stalno nameščenih prosvetnih delavcev, za vzgojo odraslih pa poklicno nihče, potem je sklep Sveta Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice, da se osnuje na Jesenicah Ljudska univerza kot profesionalna ustanova, več kot utemeljen. Ta naj bi v bodoče vodila vse izobraževalno delo in pomagala tudi našim društvom na tem področju.

Velik korak je bil dosežen tudi pri izobraževanju otrok. Ljudska knjižnica na Jesenicah je ustanovila pionirsko knjižnico, ki pa ne izposoja le pionirskega čtiva, temveč prireja tudi razne tečaje, kakor risarski tečaj za otroke različnih starosti, osnovala je pravljičarski krožek, kjer bero cicibanom pravljice ter študijski krožek, kjer se uče pionirji angleščine in zemljepisa.

Medtem ko je bilo v jeseniški občini dosti storjenega na področju izobraževanja, pri čemer niso zanemarjali ostalih oblik prosvetnega dela, pa so posvečali premalo pozornosti zabavnemu življenju v društvih. Res je, da je moč najti zabave na pretek, a ta je, žal, mnogokrat takšna, da se z njo ne moremo ponašati. Čas je, da preidemo od besed k dejanju. Napačno je mnenje, da vse, kar se ne godi v gostinskem lokalu ob vinu, in kar ni zvezano z razbrzdanim smehom, ni zabava. Vedeti moramo, da se lahko zabavamo ob najrazličnejših priložnostih, ki na videz niti ne izgledajo kdo ve kako zabavne. Marsikatero gledališko delo nam nudi lepo merico zabave, kar dokazuje, da ni zabava le v popivanju, plesu in podobnem. Društva bodo morala pristopiti k prirejanju članskih sestankov, družabnih večerov, veselih večerov, predvsem pa izletov. Ob tej priložnosti bodo imeli priliko nuditi članom tudi kulturno zabavo. V dobi pred drugo svetovno vojno so organizirale bivše Svobode številne izlete, ki so imeli sicer politično osnovo, a nudili ljudem tudi lepo mero zdrave kulturne zabave. Zakaj smo to opustili? Vzrokov za prirejanje takih izletov je več, saj bi lahko z njimi obiskali zgodovinske kraje iz narodnoosvobodilne borbe in te obiske nato dopolnili s tisto zabavo, ki je ljudem potrebna in jo tudi zaslužijo. Svet Svobod in prosvetnih društev jeseniške občine je na letošnji konferenci sprejel sklep, da bodo poslej vsako leto organizirali izlet za vsa društva v občini. Kraj izleta naj bi se iz leta v leto menjal, izlet sam pa naj bi postal stalna oblika dela.

Da pa bo razvoj društvene dejavnosti v jeseniški občini lahko viden in uspešen, bo treba preiti od besed k dejanju tudi v zvezi gradenj, obnovitve ali razširitve kulturnih domov. Svoboda Javornik, Svoboda Hrušica in Svoboda Bl. Dobrava, imajo v tem pogledu najslabši položaj. Pa tudi ostala društva, z jeseniško Svobodo na čelu, nimajo domov, ki bi ustrezali njihovi dejavnosti. Blizu 2000 aktivnih članov, ki delujejo v devetih društvih, 143 prireditev, ki si jih je ogledalo 21.756 obiskovalcev, redno delovanje nad 30 odsekov zasluži v bodoče večjo pozornost pri dodeljevanju dotacij za gradnjo, dograditev, obnovitev in vzdrževanje domov. Pri tem pa se moramo zavedati, da so enako koristna gasilska društva, TVD Partizan in Svobode. Pa tudi na izboljšanje odnosov med Partizanom in prosvetnivi društvi ter kmetijskimi zadrugami, ki so v nekaterih krajih kaj slabi, bo treba pomisliti.

Da bi delovanje posameznih društev še izboljšali, odpravili nekatere probleme in da bi kulturno-prosvetnim društvom, tako moralno, kakor tudi materialno bolj koristili, je sprejela II. konferenca Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice vrsto sklepov. Tako bodo pri Svetu Svobod in prosvetnih društev formirali Sosvet za izobraževanje, Centralna ljudska knjižnica na Jesenicah bo posredovala izkušnje dela s pionirji ostalim knjižnicam v občini, Svobode in prosvetna društva bodo prirejali čimveč kulturno-zabavnih prireditev, Svet Svobod in prosvetnih društev bo organiziral stalne oblike množičnih izletov, društva morajo še nadalje skrbeti za dvig kvalitete in dotok mladine, Svet Svobod in prosvetnih društev mora poživiti delo društev. Posamezna društva naj vabijo na svoje prireditve predstavnike Sveta, ki bodo dajali oceno o predstavah, Svet Svobod in prosvetnih društev bo skušal doseči dotacijo za nadaljevanje gradnje kulturnega doma na Hrušici itd.

Dosedanji uspehi Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice so lepi, načrti za bodoče delo še lepši, zato želimo, da bi število društev in članstva še narastlo in da bi se kvaliteta delovanja še dvignila. U.

filmi, ki jih gledamo

ČLOVEK S PUŠKO

Filmska družba Warner Bros je po scenariju Johna Twista in v režiji Randolpha Schotta posnela na filmski trak epizodo iz ameriške državljanske vojske, ki obravnava zgodbo majorja Kalikuta, ki je bil kot vohun poslan v Los Angeles, da odkrije upornško organizacijo južnjakov. Že sam naslov nam pove, da imamo opraviti z western filmom, ki ga sicer odlikuje napeta in dinamična pripoved, žal, pa tudi v tem filmu ne bomo našli nič takega, kar bi dvignilo kakovost filma nad običajno povprečje. Zgodba, ki jo poživljajo nekatere posrečene domislice, je vgrajena v standardni okvir westernov in je dovolj stereotipna, da ni težko uganiti konca. — Za ljubitelje zgodb z Divjega Zapada — povprečen grižljaj!

TARZANOVA JEZA

Vse kaže, da so ameriški filmski producenti zares neuničljivi pri iskanju Tarzanov (doslej si je nadelo to ime okrog deset igralcev) in pogostoma za lase privlečenih napetih zgodb, ki nas povedejo v osrčje afriških pragozdov. — V tem filmu, ki je še posebno slab, nastopa namesto Johna Weissmüllerja Lex Barker, ki pa se s svojim prednikom ne more primerjati. O kakšnih posebnih kvalitetah ni vredno govoriti. Film je prej slab kot dober — dober je pa samo v prizorih, kjer nastopa opica Čita. aa

GORENJSKA
REVIJA ZA KULTURO

IZHAJA ŠESTKRAT NA LETO

CENA ŠTEVILKE 50 DINARJEV, LETNA NAROČ. 300 DINARJEV

PRVA - DVOJNA - ŠTEVILKA IZIDE V KRATKEM NA SKORAJ 100 STRANEH

PETA PREMIERA V ŠKOFJI LOKI

»Pri treh mladenkah«

Odkar so pri nas operete odšle z repertoarjev poklicnih gledališč, se jih s precejšnjo vnemo lotevajo amaterski odri, in to dostikrat ne glede na zmogljivost ansambla. To je deloma razumljivo, kajti uprizoritev operete, ali spevoigre (v kar navadno predelajo opereto iz čisto praktičnih razlogov), pomeni skoraj zagotovljen finančni uspeh, kar za amaterske odre ni malo. Seveda je dostikrat potem tudi izvedba na temu primerni ravni, kar pa ljudi navadno ne moti.

Drži, da je opereta že nekoliko preživeta oblika umetniškega izživljanja, saj so vse njihove zgodbe skoraj od kraja stereotipne, podobne kot groš grošu; edino kar jih še vrednoti, je njihova glasba, ki pa je navadno skoraj lepša in bolj občutena kot moderni jazz, ki ga nekateri priporočajo v zameno za to »zastarelo« obliko lahke glasbe. Menim tudi, da se publika predvsem navdušuje za glasbeno plat operet, zgodbo pušča navadno ob strani, ker pač že zna ločiti dobro od slabega. Mislim pa tudi, da je opereta navzlic pomanjkljivostim še vedno pozitivnejše razvedrilo, kot dostikrat nemogoče kavbojke, kriminalke in sentimentalne štorije, ki polnijo sporede naših kinematografov, ki naj bi tudi bili nekako nadomestilo (toda dostikrat slabo!) tej »francjoževski« obliki zabave.

V Loki je opereta Pri treh mladenkah že tretje delo tega žanra v zadnjih letih in poudariti je treba, da sta obe prejšnji doživeli velik uspeh, tudi

finančni. In deloma se je loško gledališče prav zaradi denarnih težav lotilo študija »Treh mladenk«. Naposled je to delo še kar na dostojni višini, saj so glasbeni odlomki prirejeni iz Schubertovih del, toda posrečeno, tako da lepe Schubertove melodije ne izzvene banalno. Vsebinsko naj bi opereta imela nekak Schubertov biografski prizvok, vendar je poudarek predvsem na glasbi, tako da stopi fabula dostikrat precej v ozadje.

Tega se je zavedal tudi režiser **Janko Krek**, ki je v svojem režijskem konceptu dal poudarka predvsem glasbenemu delu operete, s čemer pa je včasih le malce preveč odtujil glasbo od dogajanja na odru. Vendar pa, če pomislimo, da je bil tov. Krek hkrati režiser in igralec (pri tem pa se ni ustrašil tudi fizičnega dela na odru!), mu to prav lahko sprogledamo. Vsekakor pa zasluži vso pohvalo. Igralsko in pevsko je bila izvedba tudi na dostojni ravni. — Cvetka Pibernikova in Ivan Kusterle, ki interpretirata glavni vlogi, sta pokazala dokajšnjo pevsko kulturo in čeprav sta oba začetnika, sta pokazala tudi dokaj solidno igro. Solidni sta tudi A. Oblakova in B. Severjeva, ki tvorita skupaj s Pibernikovo prijeten trio. F. Kovač in N. Guzeljeva sta s svojo doživeto igro to pot ponovno pokazala, da sodita med najboljše loške igralce. Mimo teh je treba omeniti tudi M. Mitiča, J. Debeljaka, R. Čarmanovo, J. Peharja itd., ki so se vsak po svojih močeh trudili ustvariti odrsko harmonijo. Reči moram, da je bilo čutiti pri igri vseh neko homogenost, kar je za loške razmere vsekakor hvale vredno.

Posebno pa je presenetil mladi 17-članski orkester, ki je pod vodstvom tov. Edvarda Lipovška dosegel zavidanja vreden uspeh. Mladi glasbeniki so zahtevne Schubertove melodije izvajali z veliko lahkotnostjo in želi splošno priznanje.

Prijetno sceno je zasnoval Saša Kump, balet pa je naštudiral Tone Ziherl.

Kloboves Jože.

STARO, PA LE NOVO

Mimska igra je primer za to, kje so osnove kultiviranega telesnega obvladanja, seve je ne gre jemati za nič več in nič manj kot za osnovo vsakega resnega, in do kraja premišljenega gledališko-ustvarjalnega udejstvovanja. Mnenja sem namreč, da vendarle ni moč povedati vsega brez pomenskega nosilca človekovih afektacij, čustev, občutij, misli brez besede, kajti že zaradi samega dejstva, da je življenje spričo duhovnega razvoja človeštva tako komplicirano, bi se težko govorilo o tem, da lahko mimska umetnost nadomesti gledališče v celoti. Živi pa lahko z njim in ob njem kot njegov oplemenitelj in tisti, ki mu išče novih izraznih možnosti — skratka — kot njegova večna podstat in njegov sestavni del.

Pa še o večeru samem. V celoti sta obe nastopajoči zapustili pri občinstvu lep vtis, ne glede na to, da je mlajša partnerica v vsakem oziru nadkriljevala starejšo: tako v intenziteti doživljanja, kakor virtuozno-harmonični izpeljavi posameznih nalog, ki sta si jih partnerici zadali. Medtem, ko je ritmika prve izhajala dejansko iz notranjega »subjektivnega« ritma, je bil pri drugi očividno bolj »objektiven« in je spominjal bolj na balet kot na čisto mimsko igro. To pa tudi ni čudno. Tov. Piccoli jun. si je v milanski gledališki šoli, ki deluje pri Piccolo Teatro dobila ob enem najpomembnejših strokovnjakov prof. Decrouxu toliko izkušenj, da je ni bilo lahko dosegati. Mimogrede — ko sem jo gledal, sem se nehote vprašal ali je mimu mogoče ustvariti celovečerno predstavo, ki bi bila snovno, predvsem pa idejno zaokrožena? Znabiti prav zaradi tega, ker ni bilo v našem primeru tako, nismo mogli občutiti tistega globljega užitka, ki nam ga umetnina lahko dá, ker taka formalna perfekcija ne more dati tistega, kar daje umetnosti njeno opravičilo — to pa je sočustvovanje z neko določeno usodo, ali smeh nad obliko, ki izključuje vsebino. Prepričan pa sem, da je za začetek poti tov. Piccoli jun. pokazala dovolj vzpodbudnih in obetajočih lastnosti, da lahko verjamemo, da nas bo z leta v leto presenečala z novimi dosežki na polju umetnosti, ki si jo je izbrala, kakor vse kaže, za življenjski poklic. Na vsak način pa bi nas seveda še bolj razveselilo, če bi se nam predstavila v vlogi, v kateri bi lahko pokazala spretnosti, združene z besedo in vrhu vsega še v žanru, ki bi ji najbolj ustrezal.

RADO JAN

PRIZNANJE IGRALCEM V PODGORJU

Prosvetno društvo v Podgorju pri Kamniku je naštudiralo Borštnikovo ljudsko igro »Stari Ilija« v režiji tov. Franca Čebulja. Z njo so gostovali najprej v Zalogu, kjer je prizorišče dejanja, nato pa dvakrat v Šmarci. Igra je bila dobro pripravljena in je dosegla lep uspeh, kar je zasluga režiserja in požrtvovalnih igralcev. Njihovo prizadevanje je tembolj hvalevredno, ker nimajo doma prosvetne dvorane, niti primernega prostora, kjer bi se lahko prosvetno udejstvovali. Igre naštudirajo v edini gostilni v vasi »pri Grošlju«, nato pa gostujejo drugod. Le poleti pridejo tudi domači gledalci na račun, ko uprizorijo igro na prostem. Podgorska gledališka družina goji posebno domače običaje, za katere napišejo dejanje kar domači igralci, predvsem tov. Prezelj. Do zdaj so naštudirali že Kmečko ohcet, Vasovanje in Ličkanje koruze in nastopili z njimi v ljubljanskem radiu. Njihova večletna prizadevanja, da bi prišli do svoje dvorane, zaslužijo vso podporo. Z.

SEDMA PREDSTAVA MOŠKRIČEVE DRAME RDEČE ROŽE

Pred kratkim so igralci na Bohinjski Beli ponovili najuspelejše delo lanske sezone, dramo Rdeče rože.

Čeprav so jo lansko leto trikrat igrali na domačem odru, je kljub temu obiskalo letošnjo ponovitev veliko število ljudi. To kaže, kako priljubljena je ta napredna drama o boju delavstva za pravice. — Uprizoritev je kar lepo uspela.

Z njo so tudi gostovali, in sicer v Fužinah v Bohinjski Bistrici in Ribnem. — Letos bodo obiskali tudi Podbrdo. jb

PRIREDITEV FOLKLORNE SKUPINE DPD SVOBODA KRANJSKA GORA

Pred kratkim se je predstavila s celovečernim programom folklorna skupina DPD Svoboda »Slavko Černe«. Program so naštudirali pod vodstvom Frančiške Vilfanove, medtem ko je vodil petje in glasbeno spremljavo Milček Koren, na harmoniko pa jih je spremljala Slava Smolejeva. Program je bil obsežen, vendar ne tako enoličen, da ne bi bil zanimiv. Med ljudske plese so vpletli dvospeve; nekateri so bili kar malo preveč domačnostni, so pa prijetno poživili. Izvajalcem programa se je poznal večmesečni študij, saj so vse resnejše točke programa izvedli brez napak. Petje, ki je navadno kritična točka folklornih skupin, je bilo tokrat na dostojni višini.

Skupina, v kateri sodelujejo sami mladinci in mladinke, zasluži za svoje delo vse priznanje. Z nekoliko spremenjenim programom nameravajo folkloristi gostovati tudi v sosednih krajih. Dobro bi bilo, če bi se pri tem povezali s šolskimi vodstvi, kajti predstava za šolsko mladino v Kranjski gori je pokazala, da dijaki — zlasti pa pionirji — ljudskih plesov ne poznajo in jih zato navdušeno pozdravljajo. J. S.

PETLETNICA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA V STRAŽIŠČU

DPD »Svoboda« Stražišče slavi te dni pomemben jubilej, in sicer 5-letnico ustanovitve moškega pevskega zbora, ki deluje v okviru prosvetnega društva kot samostojna sekcija, in pa ustanovitev ženskega pevskega zbora. Oba zbora vodi že od vsega začetka tovariš Edo Ošabnik, pod čigar smotrnim in sugestivnim vodstvom se je izoblikoval zlasti moški pevski zbor v homogeno glasbeno telo.

Kronika tega pevskega zbora je doslej zabeležila vrsto uspešnih nastopov doma in po drugih krajih. Gostovali so v Poljanah, na Jezerskem, v Žabnici, Mavčičah, Dražgošah, razen tega pa imajo za seboj tudi vrsto nastopov na internih akademijah in proslavah.

V počastitev tega jubileja bosta pevska zbora priredila v soboto 27. aprila ob 20. uri v dvorani prosvetnega doma v Stražišču koncert narodnih in umetnih pesmi.

ŠK —

ROMAN SLIKANICA ZANIMIVOSTI FILM ZADNJA STRAN

MIMI MALENŠEK KONIČ VIGENCI 33 ROMAN

„Odprite! Nevesto smo vam pripeljali!"

Ljudje so bušili v krohot. V trenutku so razumeli šalo. Španov Jože se je predpustom ženil v Kamni gorici, potem pa se je podrlo in zdaj so se Kamnogoričani ponorčevali iz njega. Ženske so se suvale s komolci in se hihitale:

„Prav mu je, bogatincu! Zato jo je pustil, ker je imela premalo dote."

Čakali so, toda Španova vrata so ostala zaklenjena. Tudi na oknu se ni nihče prikazal. Kamnogoričani so kar naprej razbijali po vratih.

„Daj no, Johan, sprejmi jo že, jaz jo dovolj dolgo varujem!" je vpil drug.

„Kdo ve, kakšna je, če si jo ti varoval!" so se zarežali kovači.

„Dajte vendar, ljudje božji! Naveličala se je samevati, sirota, in je rekla, da bo prišla k hiši s pustnim žegnom, če ji Johan cerkvenega ne privošči!"

Kovači so žvižgali in se od smeha tolkli po kolenih, svatbena komedija pa se je nadaljevala. Ko so se naveličali šale, so zanesli slamnato nevesto k fužini in jo posadili na streho. Potem so zlezli nazaj na sani, toda preden so se odpeljali, so se ponorčevali tudi iz tržanov. Voznik je poščegetal najbližjega kovača z bičem pod nosom in zasmehljivo vprašal:

„Ti, kje pa je tisti krojač, ki Kroparjem krive hlače dela?"

Krivonogi kovač je zardel od jeze, šale je bilo konec. „Koga?" je vprašal pogrkujoče. „Te gobec srbi, a? Bi rad katero staknil?"

Zdaj so se vsi Kamnogoričani začeli norčevati.

„Kroparji, ali je res, da ste se hoteli ondan na dve plati tepsti, pa vas je bilo premalo?"

„Kako pa je bilo tistikrat, ko ste se tako tepli, da je luža blato dajala, blato pa iskre?"

„Ali ste res na jamniškem hribu z naramnim košem sonce lovili, da bi vas pozimi grelo?"

Drug, ki je pripeljal slamnato nevesto, je položil dlani ob usta in prevpil ves hrup:

„Kroparji, koliko je pa ura?"

„Prekleto, boš takoj videl, koliko bo udarilo!" je zavpil eden Španovih kovačev in planil v fužino. Vrnil se je s kladivom. Drugi so se zagnali za njim in kladiva so zažvižgala po zraku. Kamnogoričani so udarili po konjih, pognali so, da so sani kar odletavale in so se jim ljudje komaj umikali. Za njimi so frčala kladiva in polena, toda niso jih več dosegla. Ko so prišli v spodnji konec, so se glasno krohotali, ko so videli, kako kovači pobirajo kladiva po snežni mečavi.

Ana, ki je opazovala prizor pri oknu, se je morala glasno smejati, stara dekla pa je samo godrnjala:

„Naj bi jih nažgali, grdobe! Kaj pa hodijo izzivat! Zdaj se bodo zavlekli k „Jarmu" in stavim, da ne bo minilo brez tepeža."

Res so se ustavili pri „Jarmu". Privezali so konje in se znesli v gostilno. V krčmi je bil ples, purgarska maškarada je napolnila vse prostore. Kamnogoričani so razrinili plesalce vsaksebi, se polastili največje mize in zavpili, naj jim gostilničar prinese vina, na vsak mizni vogal štefan. Pili so in nekaj časa se je zdelo, da bodo veseljačili skupaj z domačini. Potem pa je eden pod krinko prepoznal Španovega Johana in se začel norčevati:

»Ne, hvala, dovolj,« je rekel moderni vitez, ki je zadnji prispel na cilj

Nedavno se je pet članov nekega angleškega kluba za »hodilni šport« odpravilo na svojevrstno pot: namenili so se prehoditi vseh dvesto milj, ki so jih angleški vitezi prehodili leta 1066, ko so hiteli na bojišče pri Hastingsu, kjer jih je potem premagal William Osvajalec in osvojil Anglijo. Ni znano, koliko časa je trajal ta ogromni pohod; nekateri pravijo, da štiri, drugi sedem, večina pa deset dni. Športniki so se odločili za deset dni. Oblekli so se v opremo iz leta 1066, si naložili ščite, meče in sulice — ampak že po prvem dnevu so bili toliko utrujeni, da niso več mogli naprej. »Ni čudno, da so Saksonci kralja Harolda izgubili tisto bitko,« pravijo na to angleški časopisi - Po napornem pohodu (zgoraj)

V začetku je še kar šlo (zgoraj), ampak železna srajca, ščit in orožje niso lahke reči... (spodaj)

ZGODOVINSKI IN DRUGI PABERKI Z GORENJSKE

Zbral in priredil — lk —

Naselje Sv. Ana leži severno od Tržiča in sega do vrha Ljubelja, pod katerim stoji cerkev sv. Ane. Šentanski svet se vzdiguje od Tržiča do Sv. Ane za približno 500 metrov in od tod do vrha Ljubelja še za 344 metrov. Dolinski svet najdemo ob Mošeniku, ki teče vzporedno z državno ljubeljsko cesto, ki prevali Karavanke v 16 ključih, in sicer v višini 1370 metrov. Ob obeh straneh ceste se svet dviguje v precej visoko hribovje, po katerem so naseljene razne kmetije. Ker je dohod vsem tem, po hribih razkropljenim prebivalcem, do njihovih domov precej otežkočen, so si postavili ob državni cesti kolibe, v katerih shranjujejo težje vozove in druge potrebščine, s katerimi prevažajo svoje pridelke v Tržič, včasih pa so jih vozili na Koroško.

Naselje sv. Ane spremlja v raztrgani vrsti malih selišč skoraj 9 km ljubeljske ceste, katero je na rimski podlagi dal zgraditi nadvojvoda Karel leta 1560, cesar Karel VI pa razširiti in podreti predor, o čemur pričata dve piramidi vrh Ljubelja iz leta 1728. Naselje se prične s prvimi hišami na desnem bregu Mošenika nad Tržičem in neha vrh prelaza. Bolj se zgosti v štirih kotličih: Sv. Ana pod Ljubeljem, Lajba pod Begunjščico (dohod k Prevalu z izvirom Begunjščice nad Drago), Plaz na groblji pod Košuto in Deševno pred ozkim izhodom iz doline, kjer je pri kapelici vstop na slikovito razgledno pot po senožetih na Kofce.

Dolina je bila nekdaj kot važna prometna zveza s Koroško in kot rudarski kraj močneje poseljena. V arhivu idrijskega rudnika je shranjeno poročilo, ki omenja, da so l. 1557 kopali živo srebro tudi pri Sv. Ani nad Tržičem, a so delavci zaradi nerednega prejemanja zaslužka delo zapustili. Po 200 letih (1761) so idrijski rudarji ponovno pričeli s kopanjem rude. Ko pa je bil obrat v Idriji leta 1770 zmanjšan, so kopanje pri Sv. Ani popolnoma opustili. Leta 1837 so z obratovanjem šentanskega rudnika pričeli privatniki, katerim pa je zmanjkalo denarja in so po treh letih z delom zopet nehali. Tudi par poznejših poskusov za redno obratovanje rudnika je propadlo. Slednjič je prišel rudnik v last akcijske družbe, ki je od 1872 do 1897 pridelala 2536 centov živega srebra v vrednosti 600.000 goldinarjev. Rudo so predelovali v lastnih pečeh in topilnicah. Leta 1903 pa je družba rudnik opustila. Zadnjič je poskusila s kopanjem rude neka nemška družba iz Porenja jeseni 1917. Že spomladi 1918 pa so z delom prenehali. Ista usoda kot živosrebrni rudnik je že mnogo prej doletela rudnike bakra, železa in sadre.

Šentansko ljudstvo se danes peča večinoma z gozdarstvom in živinorejo, precej pa se jih preživlja z zaslužkom v tržiških tovarnah. Dobro speljana in vzdrževana ljubeljska cesta omogoča kraju izdaten promet, ki se bo z dograditvijo predora tik nad Sv. Ano še znatno povečal. Zaradi naravnih lepot je dolina obiskana po domačih in tujih turistih tako poleti (motorne dirke, izleti v Karavanke), kot pozimi (sankanje, smučanje).

6 TOMOVE PRIGODE

Mark Twain »DOGODIVŠČINE TOMA SAWYERA«

PRIREDIL: IVAN ABRAM

RISE: MILAN BATISTA

21.

Nenadoma se je pojavil na obzorju Ben Rogers, prav tisti izmed dečkov, čigar zasmeha se je Tom najbolj bal. Ben je poskakovaje hodil in sploh se je obnašal tako, kot da je njegovo srce lahko, njegova pričakovanja pa velika. Požiral je jabolko, vmes pa je dajal od sebe dolge, zategle glasove. Čedalje bolj se je približeval ograji, kjer je Tom pleskal. Ben se je za hip zastrmel vanj, potem pa dejal:

22.

»Hej, Tom, so te pritisnili, kaj?« — Ni dobil odgovora. Tom je z očesom umetnika ogledoval svoj zadnji potegljaj. Potem je ponovno zavihtel čopič in opazoval njegove poteze kot poprej. Ben se je ustavil tik poleg njega. Tomu so se cedile sline po jabolku, vendar je vztrajal pri svojem delu, čeprav bi se najraje pogreznil v tla od jeze. Ko le ni mogel več prezirati Benovih pogledov, je hladnokrvno dejal: »O, ti si, Ben! Nisem te niti opazil.«

23.

»Plavat grem, Tom,« je dejal Ben. »Ali se ne bi tudi tebi zahotelo, če bi mogel. Toda ti moraš delati, ali ne?« Tom je dečka nekaj časa opazoval in rekel: »Čemu praviš, delati?« — »Kaj, ali to ni delo?« je odvrnil Ben. »Morda pa tudi ne. Le to vem, da mi ugaja,« mu je že napol jezno zabrusil Tom. — »Beži no, menda mi ne misliš natvesti, da rad delaš?« — »Ne uvidim, zakaj ne bi rad. Ali imam mar vsak dan priložnost pleskati?«

24.

Zadnji Tomov stavek je postavil zadevo v novo luč. Ben je nehal glodati jabolko. Tom je zanosno vihtel svoj čopič nazaj in naprej in vedno znova presojal opravljeno delo. Ben je opazoval vsako njegovo kretnjo. Pleskanje ga je čedalje bolj mikalo. Ko le ni mogel vzdržati skušnjave, je nenadoma dejal: »Poslušaj Tom, daj, bom še jaz malo pleskal.« Tom je preudarjal... Že se je nagibal, da bi pristal, toda premislil si je...